

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه اصفهان

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

کارشناسی ارشد رشته فلسفه

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

مصوب یکصد و شانزدهمین جلسه شورای دانشگاه

مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۳

دانشگاه اصفهان
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه فلسفه

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
کارشناسی ارشد رشته فلسفه

فهرست

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه فلسفه

فصل اول: مشخصات کلی کارشناسی ارشد رشته فلسفه	۴
۱- مقدمه	۵
۲- اهداف	۵
۳- اهمیت و ضرورت	۵
۴- نقش و توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان	۵
۵- تعداد و نوع واحدهای درسی	۶
فصل دوم: جدول عناوین و مشخصات دروس	۷
جدول ۱: جدول دروس	۸
جدول ۲: دروس تخصصی	۹
جدول ۳: دروس اختیاری	۱۰
جدول ۴: دروس جبرانی	۱۲
فصل سوم: ویژگی‌های هریک از دروس (هدف و سرفصل دروس)	۱۳
دروس: تخصصی	
۱- فلسفه افلاطون	۱۴
۲- فلسفه ارسطو	۱۷
۳- فلسفه کانت	۲۰
۴- فلسفه هگل	۲۲
۵- فلسفه‌های اگزیستانس	۲۴
۶- هرمنوتیک و فلسفه‌های پست مدرن	۲۶
۷- فلسفه تحلیلی (۱)	۲۸
۸- فلسفه تحلیلی (۲)	۳۰
۹- تفسیر متون فلسفی (۱)	۳۳
۱۰- فلسفه مشاء	۳۵
۱۱- حکمت متعالیه	۳۷

دروس: اختیاری

- ۱- فلسفه افلوطین ۳۹
- ۲- فلسفه پیش سقراطی ۴۱
- ۳- فلسفه قرون وسطی ۴۳
- ۴- فلسفه اسپینوزا ۴۵
- ۵- فلسفه تطبیقی ۴۷
- ۶- فلسفه لایب نیتز ۴۹
- ۷- فلسفه دکارت ۵۱
- ۸- فلسفه های حیات و پویش ۵۳
- ۹- تفکر در شرق آسیا (چین و هند) ۵۵
- ۱۰- تفسیر متون فلسفی (۲) ۵۷
- ۱۱- متون حکمت اسلامی (مشاء و اشراق) ۵۹
- ۱۲- فلسفه اخلاق در غرب ۶۱
- ۱۳- فلسفه سیاست ۶۳
- ۱۴- فلسفه تاریخ ۶۵
- ۱۵- فلسفه هنر ۶۷
- ۱۶- فلسفه دین ۶۹
- ۱۷- فلسفه علم ۷۱
- ۱۸- متافیزیک تحلیلی ۷۳
- ۱۹- فلسفه ذهن ۷۵
- ۲۰- فلسفه زبان ۷۷
- ۲۱- حکمت اشراق ۷۹
- ۲۲- فرااخلاق ۸۱
- ۲۳- فلسفه علوم اجتماعی ۸۳
- ۲۴- منطق جدید ۸۵
- ۲۵- سمینار ۸۷

پیوست:

- ۱- علت بازنگری برنامه درسی ۸۹
- ۲- جدول تطبیقی دروس تخصصی ۹۲
- ۳- جدول تطبیقی دروس اختیاری ۹۲

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی کارشناسی ارشد رشته فلسفه

۱- مقدمه:

وظیفه اصلی فلسفه طرح بنیادی‌ترین پرسش‌ها و تلاش برای یافتن پاسخ‌های نقدپذیر به این پرسش‌هاست. تدقیق و ایضاح مفاهیم بنیادی و همچنین بررسی و پرسش از مبانی عقلانیت از موارد مهم در پژوهش‌های فلسفی است. فلسفه تعیین‌کننده جایگاه امور و اشیاء و معنا و مرتبه آن‌هاست و طرد و تخطئه فلسفه کنار گذاشتن عقلانیت و تعقل و قرار گرفتن در جمود و تحجر است. فلسفه به‌عنوان رشته‌ای دانشگاهی عهده‌دار تحقیق و پژوهش و تدریس با هدف آموختن اندیشیدن و بسط طریق تفکر است. از ضرورت‌های مهم در بسط تفکر فلسفی، پرورش فارغ‌التحصیلان و پژوهشگران زبده در مقطع تحصیلات تکمیلی در حوزه مطالعات فلسفی است. یکی از این دوره‌ها که گروه فلسفه دانشگاه اصفهان مدتهاست به بسط و ارتقا آن همت گماشته، مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه است که سرفصل‌های آن برای آخرین بار در سال ۱۳۸۶ مورد بازنگری قرار گرفته بود. پس از گذشت بیش از ۱۳ سال از این بازنگری، بدیهی است که بازنگری مجدد عناوین و سرفصل‌های این دروس با توجه به نیازهای جدید و اولویت‌های تازه، موجب به روز شدن برنامه‌ها و پرثمرتر شدن اهداف آموزشی خواهد شد.

۲- اهداف:

- تربیت پژوهشگران ورزیده در حوزه مطالعات فلسفه غرب.
- کمک به توسعه گفتمان فلسفی توأم با دیدگاه نقادانه و تمرین پرسشگری در جامعه.
- تحلیل مفاهیم و همچنین نقد و ارائه استدلال‌های فلسفی.
- تربیت متخصصین برای تدریس در حوزه فلسفه.

۳- اهمیت و ضرورت

- تربیت روحیه تحقیق در دانشجویان در حوزه مطالعات فلسفی به توسعه فرهنگی و اجتماعی می‌انجامد.
- با توجه به آنکه در آموزه‌های دینی و اسلامی ما بر تفکر تأکید فراوان شده است، فلسفه می‌تواند با پرورش تعقل به این مهم یاری برساند.
- فلسفه با گسترش و بسط عقلانیت موجب می‌شود دانش آموختگان این رشته و به تبع آن همه کسانی که تحت تأثیر آنها هستند جهت انطباق جامعه با شرایط نوین ایفای نقش کنند.

۴- نقش و توانایی و شایستگی دانش آموختگان

- بسط مهارت‌های تحقیق و پژوهش در حوزه مطالعات فلسفه غرب.
- توانایی دیدگاه‌ها و مکاتب مختلف و نقد و ارزیابی نقاط قوت و ضعف آنها.

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی

واحدهای درسی این دوره مجموعاً ۳۲ واحد است که شامل ۲۲ واحد تخصصی و ۶ واحد اختیاری و ۴ واحد پایان نامه است.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول ۱: جدول نوع دروس

ردیف	نوع واحد درسی	تعداد واحد
۱	تخصصی	۲۲
۲	اختیاری	۶
۳	پایان نامه	۴
	جمع	۳۲

دانشجویان آموزش محور: دانشجویان که شیوه آموزشی آنها تغییر می‌یابد موظفند به جای ۴ واحد پایان نامه یک درس سمینار و ۱ درس اختیاری اخذ نمایند.

جدول ۲: دروس تخصصی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت		تعداد واحد		نام درس	ردیف
	عملی	نظری	عملی	نظری		
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه افلاطون	۱
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه ارسطو	۲
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه کانت	۳
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه هگل	۴
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه‌های اگزیستانس	۵
-	-	۳۲	-	۲	هرمنوتیک و فلسفه‌های پست مدرن	۶
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه تحلیلی (۱)	۷
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه تحلیلی (۲)	۸
-	-	۳۲	-	۲	تفسیر متون فلسفی (۱)	۹
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه مشاء	۱۰
-	-	۳۲	-	۲	حکمت متعالیه	۱۱
-	-	۳۵۲	-	۲۲	جمع کل	

جدول ۳: دروس اختیاری

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت		تعداد واحد		نام درس	ردیف
	عملی	نظری	عملی	نظری		
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه افلوطین	۱
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه پیش سقراطی	۲
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه قرون وسطی	۳
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه اسپینوزا	۴
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه تطبیقی	۵
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه لایب نیتز	۶
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه دکارت	۷
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه‌های حیات و پویش	۸
-	-	۳۲	-	۲	تفکر در شرق آسیا (چین و هند)	۹
تفسیر متون فلسفی (۱)	-	۳۲	-	۲	تفسیر متون فلسفی (۲)	۱۰
-	-	۳۲	-	۲	متون حکمت اسلامی (مشاء و اشراق)	۱۱
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه اخلاق در غرب	۱۲
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه سیاست	۱۳
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه تاریخ	۱۴
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه هنر	۱۵

-	-	۳۲	-	۲	فلسفه دین	۱۶
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه علم	۱۷
-	-	۳۲	-	۲	متافیزیک تحلیلی	۱۸
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه ذهن	۱۹
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه زبان	۲۰
-	-	۳۲	-	۲	حکمت اشراق	۲۱
-	-	۳۲	-	۲	فرااخلاق	۲۲
-	-	۳۲	-	۲	فلسفه علوم اجتماعی	۲۳
-	-	۳۲	-	۲	منطق جدید	۲۴
-	-	۳۲	-	۲	سمینار	۲۵
	-	۸۰۰	-	۵۰	جمع کل	

* دانشجویان تنها ۶ واحد از دروس اختیاری را می گذرانند.

جدول ۴: دروس جبرانی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت		تعداد واحد		نام درس	ردیف
	عملی	نظری	عملی	نظری		
-	-	-	-	۴	تاریخ فلسفه یونان ۱	۱
-	-	-	-	۴	تاریخ فلسفه یونان ۲	۲
-	-	-	-	۴	تاریخ فلسفه از بیکن تا هیوم	۳
-	-	-	-	۴	تاریخ فلسفه از کانت تا هگل	۴
-	-	-	-	۴	فلسفه معاصر ۱	۵
فلسفه معاصر ۱	-	-	-	۴	فلسفه معاصر ۲	۶
-	-	-	-	۲۴	جمع کل	

شرایط اخذ دروس جبرانی:

- دروس جبرانی از میان دروس مقطع کارشناسی فلسفه انتخاب شده است. دانشجویان ورودی مقطع کارشناسی ارشد که مدرک کارشناسی شان به جز رشته فلسفه است، موظف هستند که از بین دروس مندرج در جدول ۴، در مقطع کارشناسی فلسفه ۸ واحد را اخذ نمایند.

فصل سوم

ویژگی‌های هر یک از دروس (هدف و سرفصل دروس)

فلسفه افلاطون

Philosophy of Plato

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مبانی و مضامین اصلی فلسفه افلاطون

رئوس مطالب:

- چیستی فلسفه (فلسفه چنان شناخت وجود حقیقی، فلسفه چنان مشق مرگ، فلسفه چنان تشبه به الوهیت)
- هستی‌شناسی (نقش و عمل ایده‌ها، نسبت ایده‌ها با عالم محسوس، اجناس خمس (وجود، همان، غیر، سکون و حرکت) و نسبت آن با ایده‌ها و جهان محسوس، خیر برین یا یک یک و نسبت آن با ایده‌ها و جهان محسوس)
- معرفت‌شناسی (بررسی و نقد نظریه احساس و نظریه عقیده درست همراه با توضیح به‌عنوان تعاریف مشهور شناخت حقیقی، تناظر درجات شناخت با مراتب هستی (تمثیل خط و تمثیل غار)، نظریه یادآوری و نسبت آن با معرفت، روش دیالکتیک و نسبت آن با حصول معرفت، زبان و معرفت)
- جهان‌شناسی یا نظریه زایش جهان (دمیورژ یا صانع جهان، ایده‌ها چنان الگوها یا علل نمونه‌ای جهان، نفس جهان و قابل یا ظرف پذیرنده موجودات، تبیین غایت‌انگاره)
- انسان‌شناسی (اجزاء نفس، نامیرایی نفس)

- اخلاق (زندگی نیک و عناصر آن: سعادت چونان غایت زندگی نیک، فضیلت و انواع آن چونان ارکان اصلی زندگی نیک، لذت و جایگاه آن در زندگی نیک)
- سیاست (دولتشهر آرمانی و نسبت آن با عدالت و انواع دولتشهرهای منحط در جمهوری، نظریه دولتشهرهای مطلوب قابل تحقق در مرد سیاسی)
- زیبایی و هنر (نقد نظرات مشهور درباره چستی زیبایی در هیپاس بزرگ، درجات زیبایی: زیبایی به مثابه نظم و تناسب، زیبایی نفس و زیبایی به مثابه ایده مجرد و بسیط، نظریه عشق/اروس چونان تمنای زیبایی و نسبت آن با سلوک فلسفی، زیبایی در هنر، فهم معنای مثبت و منفی تقلید/میمسیس به عنوان رکن اصلی آفرینش هنری، موسیقی و شعر و الهام شاعرانه، نقش هنر در تربیت انسان، نسبت هنر با فلسفه)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

منابع اصلی:

افلاطون (۱۳۹۸)، دوره آثار، ترجمه محمدحسن لطفی، انتشارات خوارزمی، تهران.

بورمان، ک (۱۳۷۵)، افلاطون، ترجمه محمدحسن لطفی، طرح نو، تهران.

کویره، ا (۱۳۹۲). سیاست از نظر افلاطون، ترجمه امیرحسین جهانپنگلو، انتشارات خوارزمی، تهران.

بینای مطلق، س (۱۳۸۶)، هنر در نظر افلاطون، فرهنگستان هنر، تهران.

Cooper, J. M. (ed.) (1997), *Plato: Complete Works*, Indianapolis: Hackett.

رحمانی، غ (۱۳۸۹)، فلسفه افلاطون، بوستان کتاب، قم.

اناس، ج (۱۳۹۰)، درآمدی بر افلاطون، ترجمه ابوالفضل حقیری قزوینی، امیرکبیر، تهران.

پرس، ج. ا (۱۳۹۸)، افلاطون (راهنمای سرگشتگان)، ترجمه ایرج آذرفزا، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

Benson, H (ed.), (2006), *A Companion to Plato*, Oxford: Blackwell.

Kraut, R (ed.), (1992), *The Cambridge Companion to Plato*, Cambridge: Cambridge University Press.

Fine, G (ed.), (1999), *Plato 1: Metaphysics and Epistemology*, Oxford: Oxford University Press.

— (ed.), (1999), *Plato 2: Ethics, Politics, Religion, and the Soul*, Oxford: Oxford University Press.

— (ed.), (2008), *The Oxford Handbook of Plato*, Oxford: Oxford University Press.

فلسفه ارسطو

Philosophy of Aristotle

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مبانی و مضامین اصلی فلسفه ارسطو

رئوس مطالب:

- فلسفه نظری

فلسفه اولی

بحث درباره موضوع فلسفه اولی: دانش علل و مبادی نخستین یا دانش وجود بماهو وجود؛ معانی مختلف وجود؛ وجود چونان مقولات دهگانه؛ جوهر چونان وجود بالذات؛ جوهر و ذات یا ماهیت؛ عرض؛ انواع جوهر؛ قوه و فعل؛ واحد و کثیر؛ محرک نخستین و ویژگی های آن.

طبیعیات

معنای طبیعت (فوسییس)؛ مبادی طبیعت (علل اربعه)؛ حرکت و انواع آن، مکان و زمان؛ نامتناهی؛ متحرک و محرک نامتحرک؛ کون و فساد و مبادی آنها؛ جهان فوق قمر و تحت قمر.

علم النفس: چیستی نفس؛ قوای نفس؛ عقل فعال و عقل منفعل

- فلسفه عملی

اخلاق

بحث دربارهٔ خیر در زندگی انسان و انواع اصلی زندگی انسانی؛ سعادت؛ فضیلت؛ نظریهٔ حد وسط؛ انواع فضیلت (فضایل اخلاقی و فضایل عقلی)؛ عقل و حکمت عملی؛ آکراسیا (عدم تسلط بر خویش)؛ دوستی؛ لذت و سعادت

سیاست

تعریف و سازمان حکومت؛ طبقه بندی های حکومت؛ حکومت های کمال مطلوب؛ بهترین حکومت های ممکن؛ شهروند و فضایل شهروند؛ آموزش و پرورش به عنوان بخشی از دانش سیاسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

منابع اصلی:

ارسطو (۱۳۷۹)، مابعدالطبیعه، ترجمه شرف‌الدین خراسانی، انتشارات حکمت، تهران.

ارسطو (۱۳۷۸)، سماع طبیعی، ترجمه محمدحسن لطفی، انتشارات طرح نو، تهران.

ارسطو (۱۳۷۸)، اخلاق نیکوماخوسی، ترجمه محمدحسن لطفی، انتشارات طرح نو، تهران.

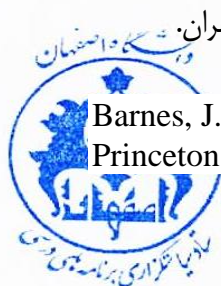
ارسطو (۱۳۷۸)، درباره نفس، ترجمه علیمیراد داودی، انتشارات حکمت، تهران.

ارسطو (۱۳۸۱)، سیاست، ترجمه حمید عنایت، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

تیلور، ا.ا. (۱۳۹۳)، ارسطو، ترجمه حسن فتحی، انتشارات حکمت، تهران.

یگر، و. و (۱۳۹۲)، ارسطو: مبانی تاریخ تحول اندیشه وی، ترجمه حسین کلباسی اشتری، انتشارات امیرکبیر، تهران.

Barnes, J., ed. (1984) *The Complete Works of Aristotle*, Volumes I and II, Princeton: Princeton University Press.

اکریل، جی. ال (۱۳۸۰)، ارسطوی فیلسوف، ترجمه علیرضا آزادی، انتشارات حکمت، تهران.

قوام صفری، م (۱۳۹۵)، نظریه صورت در فلسفه ارسطو، انتشارات حکمت، تهران.

Ackrill, J., (1981) *Aristotle the Philosopher*, Oxford: Oxford University Press.

Jaeger, W., (1934) *Aristotle: Fundamentals of the History of his Development*, Oxford: Oxford University Press.

Ross, W. D., (1923) *Aristotle*, London: Methuen and Co.

Barnes, J., (1995) *The Cambridge Companion to Aristotle*, Cambridge: Cambridge University Press.

Anagnostopoulos, G., (2007) *The Blackwell Guide to Aristotle*, Oxford: Blackwell.

Shields, C., (2012) *The Oxford Handbook on Aristotle*, Oxford: Oxford University Press.

فلسفه کانت

Philosophy of Kant

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل فلسفه نظری کانت.

رئوس مطالب:

- کلیات: طرح کلی فلسفه نظری بر اساس نقد عقل محض و تمهیدات
- حس استعلایی و صور پیشین آن (زمان و مکان)
- منطق استعلایی و تفاوت آن با منطق صوری
- تقسیم‌بندی احکام
- جایگاه حکم تألیفی پیشین در فلسفه استعلایی
- مقولات فاهمه
- استنتاج استعلایی مقولات
- شاکله و نقش آن در نظریه معرفت
- اصول فاهمه محض و اقسام آن
- دیالکتیک استعلایی و جایگاه آن در فلسفه انتقادی
- توهم استعلایی و اقسام آن
- مغالطات، تعارضات و ایده آل عقل محض.

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- خاتمی، م (۱۳۹۸). مدخل فلسفه کانت، انتشارات علم، تهران.
- کورنر، ا (۱۳۶۷). فلسفه کانت، ترجمه عزت ا... فولادوند، خوارزمی، تهران.
- کاپلستون، ف (۱۳۶۰). کانت، ترجمه منوچهر بزرگمهر، امیرکبیر، تهران.
- کانت، ا (۱۳۶۲). سنجش خرد ناب، ترجمه میرشمس‌الدین ادیب سلطانی، امیرکبیر، تهران.
- کانت، ا (۱۳۶۷). تمهیدات، ترجمه غلامعلی حداد عادل، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- مجتهدی، ک (۱۳۹۴). فلسفه نقادی کانت، امیرکبیر، تهران.
- نقیب‌زاده، ع (۱۳۹۴). فلسفه کانت: بیداری از خواب دگماتیسم، آگه، تهران.
- وارد، آ (۱۳۹۶). درآمدی بر فلسفه کانت، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، انتشارات حکمت، تهران.
- هارتناک، ی (۱۳۹۴). نظریه معرفت در فلسفه کانت، ترجمه غلامعلی حداد عادل، فکر روز، تهران.

- Bennet, J. (1965). Kant's Analytic. Cambridge University Press.
- Bennet, J. (1965). Kant's Dialectics. Cambridge University Press.
- Guyer, P. (2010). The Cambridge Companion to Kant. Cambridge University Press.
- Kant, I. (1993). Critique of Pure Reason. Trans Kemp Smith. London: MacMillan.

منابع فرعی:

- گایر، پ (۱۳۹۲). شرحی بر نقد خرد ناب، ترجمه کسری هاتم پوری، انتشارات ققنوس، تهران.
- لودوینگ، ر (۱۳۸۷). راهنمای مطالعه سنجش خرد ناب، ترجمه رحمان افشاری، کتاب مهراندیش، تهران.
- یاسپرس، ک (۱۳۷۲). کانت، ترجمه میرعبدالحسین نقیب‌زاده، طهوری، تهران.

فلسفه هگل

Philosophy of Hegel

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مفاهیم و مسائل اساسی فلسفه هگل.

رئوس مطالب:

- کلیاتی در معرفی فلسفه جامع هگل: زندگانی هگل و آثار او؛ ایده‌آلیسم یونانی و ایده‌آلیسم هگل؛ مکتب ایلئیانیان و ایده‌آلیسم هگل؛ افلاطون و هگل؛ ارسطو و هگل؛ فلسفه جامع هگل و تفاوت آن با فلسفه‌های دیگر؛ دیدگاه هگل درباره فلسفه اسپینوزا، هیوم و کانت؛ نسبت فلسفه هگل با فلسفه فیخته و شکلینگ؛ پدیدارشناسی آگاهی؛ توضیح بر اساس علت و دلیل؛ دلیل و مشخصات آن؛ اندیشه محض؛ شناسایی و هستی؛ فلسفه تک‌بینی هگل و استنتاج مقولات؛ مقوله نخستین؛ روش دیالکتیک؛ دستگاه فلسفی هگل
- منطق هگل: نظریه وجود و تقسیمات آن؛ نظریه ماهیت و ذات؛ وحدت مطلق، کثرت، تقابل، تضاد، واقعیت، ضرورت جهان پدیداری، جهان موجود فی‌نفسه؛ منطق صورت معقول: صورت معقول کلی و جزئی، حکم و اقسام آن، مثال، معنای شناخت و اقسام آن، یقین حسی، ادراک و خودآگاهی، آزادی و خودآگاهی و ...
- فلسفه طبیعت: مطلق در ذات خویش از نظر هستی‌شناسی و انتقال آن به طبیعت
- فلسفه روح یا تاریخ انسانیت: مرحله روح درون‌ذاتی؛ مرحله روح برون‌ذاتی؛ مفهوم حق، اخلاق، خانواده، جامعه مدنی، دولت، فلسفه سیاسی؛ فلسفه تاریخ، کارکرد جنگ؛ مرحله روح مطلق: فلسفه هنر و صنعت، فلسفه دین، علم و حکمت
- تاثیر هگل در روند فلسفه، هگلیان راست و چپ

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- استیس، و (۱۳۴۷). فلسفه هگل. ترجمه حمید عنایت. امیر کبیر، تهران.
- هگل، گ (۱۳۹۰). مقدمه بر پدیدارشناسی روح. ترجمه محمود عبادیان. انزلی، ارومیه.
- هگل، گ (۱۳۹۱). هگل و جامعه مدرن. ترجمه منوچهر حقیقی راد. نشر مرکز، تهران.
- Hegel, G. W. (1979). The Phenomenology of Spirit. London: Oxford University Press.
- Quentiner, J. (2011). A Reading of Hegel's Phenomenology of Spirit. Fordham University Press.

منابع فرعی:

- گارودی، ر (۱۳۶۲). در شناخت اندیشه هگل. ترجمه باقر پرهام. انتشارات آگاه، تهران.

فلسفه‌های اگزیستانس

Existentialism

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل فلسفه‌های اگزیستانس.

رئوس مطالب:

- مقدمات: زمینه‌های پیدایش فلسفه‌های اگزیستانس
- کی‌یرکه‌گور: نقد فلسفه‌های رسمی و تلقی فیلسوفان از حقیقت و انسان؛ مراتب اگزیستانس (تقرر استحسانی، تقرر اخلاقی، تقرر ایمانی)؛ اوصاف اگزیستانس؛ تفرده؛ آزادی و اختیاری؛ مرگ‌آگاهی و ترس‌آگاهی؛ ایرونی
- یاسپرس: معنای اگزیستانس؛ اکتشاف جهان؛ شناسایی اژکتیو؛ نزاع عاشقانه؛ آزادی و اختیار؛ عهد و پیمان؛ مرگ
- گابریل مارسل: داشتن و بودن؛ مسئله و راز؛ من و تو؛ راز؛ امید؛ ایمان
- سارتر: نسبت تفکر سارتر با دکارت؛ هگل؛ نیچه؛ هوسرل و هایدگر؛ معنای اگزیستانس؛ جنبه‌های واقع‌بودگی اگزیستانس؛ بیرون شده‌های اگزیستانس؛ آزادی؛ مسئولیت؛ عشق؛ اصالت بشر؛ مرگ
- هایدگر: نسبت تفکر هایدگر با پدیدارشناسی و فلسفه‌های اگزیستانس، ذات حقیقت، نسبت هنر با حقیقت، ذات تکنولوژی مدرن، تفکر حقیقی و تفکر تمثیلی، رویداد اندیشی، تفسیر تاریخ متافیزیک

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- بیمل، و (۱۳۸۷). بررسی روشنگرانه اندیشه هایدگر، ترجمه بیژن عبدالکریمی، اطلاعات، تهران.
- ورنو، ژ (۱۳۷۲). پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن، ترجمه یحیی مهدوی، تهران: خوارزمی، تهران.
- مستعان، م (۱۳۷۴). کی‌یرکه‌گور متفکر عارف‌پیشه، روایت، تهران.
- مصلح، ع، ا (۱۳۹۴). تقرری از فلسفه‌های اگزیستانس، پژوهشگاه اندیشه اسلامی، تهران.
- هایدگر، م (۱۳۸۱). شعر، زبان و اندیشه رهایی، ترجمه دکتر عباس منوچهری، انتشارات مولا، تهران.

- Heidegger, M. (1962). Being and Time, Sonfrancisco: Haper and Row.
- Heidegger, M. (2000). Introduction to Metaphysics, Yale University Press.
- Sartre, J. (2012). Being and Nothingness, Washington: Washington Square Press.

منابع فرعی:

- کی‌یرکگارد، س (۱۳۷۴). ترس و لرز. ترجمه سید محسن فاطمی. حوزه هنری، تهران.
- نصر، ع (۱۳۷۵). خدا و انسان در فلسفه یاسپرس. آذرخش، تهران.

هرمنوتیک و فلسفه‌های پست مدرن

Hermenutics & Post Modern Philosophies

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل تاریخ و مسائل علم هرمنوتیک.

رئوس مطالب:

- علم هرمنوتیک و ریشه‌های تکوین آن در یونان و قرون وسطی
- مهمترین فیلسوفان هرمنوت: اشلاير ماخر: هرمنوتیک رومانتیک و تأسیس هرمنوتیک مدرن؛ دیلتای: هرمنوتیک به‌مثابه روش علوم انسانی؛ هیدگر: هرمنوتیک پدیدارشناسانه؛ گادامر: هرمنوتیک فلسفی؛ ریکور: هرمنوتیک و استعاره، روایت، جهان‌متن
- کلیاتی در باب فلسفه‌های پست مدرن و ریشه‌های تاریخی آن
- فوکو: رابطه دانش و قدرت، روش دیرینه‌شناسی، روش تبارشناسی
- دریدا: متافیزیک حضور، ساختارشکنی، معنا و متن
- لیوتار: وضعیت پست مدرن
- نگاه پست مدرن به مسائل اجتماعی، دین، جنسیت، حقوق بشر، علم و دموکراسی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	+	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- احمدی، ب (۱۳۷۰). ساختار و تأویل متن، مرکز، تهران.
- اشمیت، ل. کندی (۱۳۹۵). هرمنوتیک، ترجمه علیرضا حسن پور، نقش و نگار، تهران.
- داینالی، ع (۱۳۹۳). میشل فوکو، نی، تهران.
- دریفوس، ه (۱۳۸۲). میشل فوکو: فراسوی ساختارگرایی و هرمنوتیک، ترجمه حسین بشریه، نی، تهران.
- رویکور، پ (۱۳۷۳). زندگی در دنیای متن، ترجمه بابک احمدی، مرکز، تهران.
- روئل، ن (۱۳۸۸). ژاک دریدا، ترجمه پویا ایمانی، مرکز، تهران.
- فوکو، م (۱۳۸۹). دیرینه‌شناسی دانش، ترجمه عبدالقادر نوذری، گام نو، هرا.
- فوکو، م (۱۳۸۱). تاریخ جنون، ترجمه فاطمه ولیانی، هرمس، تهران.
- فوکو، م (۱۳۹۳). نظم اشیاء، ترجمه یحیی امامی، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، تهران.
- گروندن، ژ (۱۳۹۱). درآمدی به علم هرمنوتیک فلسفی، ترجمه محمد سعید حنایی کاشانی، مینوی خرد، تهران.
- لیوتار، ژ (۱۳۸۱). وضعیت پست مدرن، ترجمه حسینعلی نوذری، گام نو، تهران.
- مرکیور، ژ (۱۳۸۹). میشل فوکو، ترجمه نازی عظیمی، کارنامه، تهران.
- نوذری، ح (۱۳۷۹). پست مدرنیته و پست مدرنیسم، نقش جهان، تهران.
- وایسته‌ایمر، ج (۱۳۹۳). هرمنوتیک فلسفی و نظریه ادبی، ترجمه مسعود علیا، ققنوس، تهران.

- Gadamer, H. (1976). Philosophical Hermeneutics University of California, U.S.A.
- Ricoeur, P. (2003). The Rule of Metaphor, The Creation of Meaning in Language. London: Rutledge.

منابع فرعی:

- باوسن، ز (۱۳۸۴). اشارت‌های پست مدرنیته، ترجمه حسن چاوشیان، ققنوس، تهران.
- پالمرو، ر (۱۳۷۷). علم هرمنوتیک، ترجمه محمد سعید حنایی کاشانی، هرمس، تهران.

فلسفه تحلیلی ۱ (فلسفه زبان)

Analytic philosophy1 (Philosophy of language)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل نظریات فیلسوفان مهم تحلیلی در باب فلسفه زبان.

رئوس مطالب:

- دیدگاه فرگه در باب منطق جدید، معنا و مصداق
- توصیفات خاص از نظر راسل و نقدهای آن
- نظریه علی ارجاع کرییکی
- پوزیتیویسم منطقی
- تراکتاتوس ویتگنشتاین
- نظر کواین در باب تحلیلی بودن و ترجمه
- پژوهشهای فلسفی ویتگنشتاین و تفاسیر مربوط به آن
- کریپکنشتاین: نظریه هنجارمندی معنا و شکاکیت در باب معنا
- نظر آستین و گرایس در باب پراگماتیکس زبان
- افعال گفتاری
- متافیزیک و معنا: مساله فرگه و گیچ، ضد واقع گرایی کریسپین رایت، جهان دوقولو و معنا و ...

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- آیپا، آ (۱۳۸۸). درآمدی بر فلسفه معاصر غرب، ترجمه حسین واله، گام نو، تهران.
- استراول، ا (۱۳۹۲). فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، ترجمه فریدون فاطمی، مرکز، تهران.
- دامت، م (۱۳۹۲). خاستگاه‌های فلسفه تحلیلی، ترجمه عبدالله نیک‌سیرت، حکمت، تهران.
- گلاک، ه (۱۳۹۳). پیدایش فلسفه تحلیلی، ترجمه عبدالرزاق حسامی‌فر، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران.

- Dainton, B and Robinson, H (2015). The Bloomsbury Companion to Analytic Philosophy. New York: Bloomsbury Publishing.
- Martinich, A and Sosa, D (2001). A Companion to Analytic Philosophy. Oxford: Blackwell.
- Martinich, A and Sosa, D (2012). Analytic Philosophy: An Anthology. Wiley Blackwell, Malden. MA.
- Schwartz, S (2012). A Brief History of Analytic Philosophy: From Russell to Rawls (Wiley Blackwell).
- Soamson, S (2014). The Analytic Tradition in Philosophy. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
- Soamson, S (2014). Analytic Philosophy in America and Other Historical and Contemporary Essays. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

منابع فرعی:

- Ayer, A (1946). Language, Truth and Logic. New York: Dover Press.
- Beaney, M (eds) (2013). The Oxford Handbook of the History of Analytic Philosophy. Oxford: Oxford University Press.

فلسفه تحلیلی ۲ (ذهن، معرفت و متافیزیک)

Analytic philosophy2 (Mind, knowledge and metaphysics)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

تحلیل و بررسی مسایل اصلی در باب ذهن، معرفت شناسی و متافیزیک در متون مهم فیلسوفان تحلیلی.

رئوس مطالب:

استاد مربوطه بر اساس تخصص خویش و همچنین نیاز و توان دانشجویان چند موضوع از موضوعات زیر را برای تدریس انتخاب و برجسته خواهد نمود:

- نظریات مربوط به رابطه ذهن و بدن

- حالات ذهنی و محتوا

- آگاهی و حیث التفاتی

- صدق و باور

- چیستی معرفت

- تعاریف درونگرایانه و برونگرایانه

- چیستی گزاره

- اختیار و موجیت علی

- هویت شخصی

- واقع گرایی و ضدواقع گرایی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- سرل، ج (۱۳۹۲). فلسفه ذهن. ترجمه مختار ایزدی. نوید شیراز، تهران.
- لاکس، م (۱۳۹۴). درآمدی بر متافیزیک معاصر. ترجمه صالح افروغ و یاسر پوراسماعیل. حکمت، تهران.
- مسلین، ک (۱۳۹۱). فلسفه ذهن. ترجمه مهدی ذاکری. علمی و فرهنگی، تهران.
- Crane, (2013). The Mechanical Mind. Rutledge. 2th Edition.
- Kim, J (2011). Philosophy of Mind, 3rd Edition.
- Brian Garrett (2011). What is this Thing Called Metaphysics. Routledge Second Edition.
- Earl Conee & Theodore Sider (2015). Riddles of Existence: A Guided Tour of Metaphysics. Oxford.
- Heil, J (2010). Philosophy of Mind: A Guide and Anthology.
- Audi, R (2011), Epistemology: Oxford:Oxford University press

منابع فرعی:

- Beaney, M (eds) (2013). The Oxford Handbook of the History of Analytic Philosophy. Oxford: Oxford University Press.

- Martinich, P and Sosa, D. (eds) (2012). Analytic Philosophy: An Anthology. Wiley-Blackwell.
- Guttenplan, D and Hornsby, J (2003). Reading Philosophy: Selected Texts with a Method for Beginners. London: Black Well.
- Kenny, A (2012). New History of Western Philosophy - In Four Parts. Clarendon Press Oxford.
- Hume, D (2009). An Enquiry Concerning the Principles of Morals. London: Oxford University Press.
- Russel, B. (1912). The Problems of Philosophy. London: Williams and Norgate.
- Soams, S (2003). Philosophical Analysis in the Twentieth Century, Vol. 1& Vol. 2. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

تفسیر متون فلسفی (۱)

Interpretation of philosophical Texts (1)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

- افزایش توانمندی دانشجویان در فهم و تحلیل مسایل و نظریات فلسفی به زبان انگلیسی.

رئوس مطالب:

- استاد مربوطه بر اساس تخصص خویش و همچنین نیاز و توان دانشجویان متن فلسفی معتبری را- اعم از کتاب و یا مجموعه ای از مقالات- برای تدریس انتخاب می نماید. دانشجویان، با رهنمایی استاد مربوطه متن را ترجمه و محتوای آن را مورد تحلیل قرار خواهند داد. نمونه ای از مباحث فوق به شرح زیر است:
- پوزیتیویسم منطقی
- تراکتاتوس ویتگنشتاین
- نظر کواین در باب تحلیلی بودن و ترجمه
- پژوهشهای فلسفی ویتگنشتاین و تفاسیر مربوط به آن
- کریپیکنشتاین: نظریه هنجارمندی معنا و شکاکیت در باب معنا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- Beaney, M. (eds) (2013). The Oxford Handbook of the History of Analytic Philosophy. Oxford: Oxford University Press.
- Berkeley, G. (1982) Treatise concerning the Principles of Human Knowledge Hachett Publishing Company.
- Cottingham, J. (1996). Western Philosophy: an Anthology. Oxford: Blackwell.
- Martinich, P. and Sosa, D. (eds) (2012). Analytic Philosophy: An Anthology. Wiley-Blackwell.
- Guttenplan, D. and Hornsby, J. (2003). Reading Philosophy: Selected Texts with a Method for Beginners. London: Black Well.
- Kenny, A. (2012). New History of Western Philosophy - In Four Parts. Clarendon Press Oxford.
- Hume, D. (2009). An Enquiry Concerning the Principles of Morals. London: Oxford University Press.
- Locke, J. (2003). Two Treatises of Government, (Yale University Press).
- Russel, B. (1912). The Problems of Philosophy. London: Williams and Norgate.
- Soams, S. (2003). Philosophical Analysis in the Twentieth Century. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
- Edward N. Zalta (2020). Stanford encyclopedia of philosophy, <https://plato.stanford.edu/>
- Edwards, P. (1972). The encyclopedia of philosophy (Complete Set) Macmillan / Collier; 1st Edition.

منابع فرعی:

- Hume, D. (1999). An Enquiry Concerning Human Understanding. New York: Oxford University Press.
- Jackson, F. and Smith, M. (eds) (2005). The oxford handbook of contemporary philosophy. New York: Oxford University Press.

فلسفه مشاء

Peripatetic Philosopher

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت و تبیین فلسفه مشاء و ویژگی‌های آن و تفاوت‌های آن با فلسفه اشراق و حکمت متعالیه.

رئوس مطالب*:

- کلیات: روش مشاء و تفاوت آن با سایر روش‌های فلسفی؛ تفاوت‌های روش عقلی با روش نقلی، عرفانی و تجربی؛ شاخص‌ترین چهره‌ها در فلسفه مشاء: کندی، فارابی، ابن‌سینا، ابن‌رشد؛ شاخص‌ترین چهره‌های مخالف فلسفه مشاء: غزالی، فخر رازی، ابوالبرکات بغدادی.
- معرفت‌شناسی مشاء: ادراک حسی، ادراک خیالی، ادراک وهمی، ادراک عقلی؛ علم ماقبل‌الکثره و علم مابعدالکثره؛ نظر مشاء در باب وحدت عاقل و معقول؛ ادراک کلی، ادراک جزئی.
- وجودشناسی مشاء: اشتراک لفظی یا معنوی وجود؛ احکام عدم، اعاده معدوم؛ عوالم وجود؛ عالم عقل - عالم حس؛ جوهر و عرض (اقسام جوهر، انواع عرض و تفاوت‌های آن)؛ ذاتی و عرضی؛ ماده و صورت؛ جنس و فصل.
- مباحث مرتبط با علت: مناط نیاز به علت؛ تقدم بالعلیه و مقایسه آن با سایر اقسام تقدم؛ علل اربعه.
- مباحث حرکت: قوه و فعل؛ کون و فساد - حرکت؛ مبادی حرکت؛ حرکت و مقولات چهارگانه؛ موضوع حرکت و امتناع حرکت در جوهر؛ زمان - مکان.
- علم‌النفس: تعریف نفس؛ اثبات نفس؛ رابطه نفس و بدن؛ قوای نفس؛ بقای نفس؛ تناسخ.
- خداشناسی؛ اثبات خداوند؛ برهان امکان و وجوب، برهان صدیقین ابن‌سینا، سایر براهین؛ توحید خداوند و شبهه ابن‌کمنونه؛ فعل خداوند؛ قاعده الواحد؛ نحوه صدور؛ اوصاف خداوند، تحلیل معنایی اوصاف، اثبات آن و نحوه اتصاف خداوند به آن.

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح (۱۳۸۲). الاشارات و التنبیها، دفتر تبلیغات اسلامی، قم.
- ابن سینا، ح (۱۳۷۶). الالهیات من کتاب الشفاء، تحقیق حسن حسن‌زاده آملی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم.
- ابن سینا، ح (۱۳۷۴). شفاء، فکر روز، تهران.
- توکلی، غ (۱۳۸۹). دانشنامه علائی پورسینا، بازنویسی و تطبیق با فلسفه غرب، انتشارات سمت، تهران.
- ابن رشد، اب م (۱۳۸۲). تهافت التهافت، به کوشش سلیمان دنیا. شمس تبریزی، تهران.
- ابن رشد، اب م (۱۳۸۷). تهافت التهافت (فارسی) ترجمه حسن فتحی، نشر حکمت، تهران.
- رحمانی، غ، ر (۱۳۹۰). آموزش فلسفه مشائی و اشراقی، بوستان کتاب، قم.
- ذبیحی، م (۱۳۹۳). فلسفه مشاء: با تکیه بر اهم آراء ابن سینا، سمت، تهران.
- یثربی، ی (۱۳۹۲). فلسفه مشاء: با گزیده جامعی از متون، بوستان کتاب، قم.

منابع فرعی:

- سبزواری، ه (۱۳۶۹). شرح مبسوط منظومه، تصحیح حسن حسن‌زاده آملی، ناب، تهران.
- فارابی، م (۱۳۴۹). رسایل الفارابی، مجلس دایره المعارف المتعالیه، حیدرآباد دکن.
- غزالی، م (۱۳۸۳). تهافت الفلاسفه، ترجمه حسن فتحی، نشر ثارالله، تهران.
- خادمی، ح، ر (۱۳۹۸). فلسفه مشاء از ارسطو تا توماس آکوینسی، انتشارات سمت، تهران.

حکمت متعالیه

Trancendent wisdom

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

تحلیل و بررسی حکمت صدرایی جهت درک فلسفه اسلامی.

رئوس مطالب*:

- کلیات: فلسفه اسلامی و مقایسه اجمالی آن با مکاتب فلسفی غرب؛ حکمت متعالیه و وجه تسمیه آن؛ جایگاه حکمت متعالیه (مقایسه آن با حکمت مشاء، حکمت اشراق و عرفان نظری)؛ اعتبار و اصالت در مفاهیم فلسفی؛ جایگاه عقل، و نوع نگاه به عقل
- مباحث معرفت‌شناختی: وجود ذهنی؛ مباحث علم و مراحل و تقسیمات آن؛ اتحاد عاقل و معقول؛ مناط صدق در قضایا؛ معقول اول و ثانی منطقی و فلسفی
- مباحث وجودشناسی: اشتراک معنوی وجود؛ اصالت وجود؛ تشکیک در وجود؛ جعل در وجود
- مباحث مرتبط با علت: تعریف علیت؛ اثبات علیت؛ اقسام علیت
- قدم و حدوث و گونه‌های آن: تقدم بالزمان، تقدم بالعلیه ... تقدم بالدهر و نظر صدرا
- مباحث حرکت: تعریف حرکت؛ اقسام حرکت؛ مبدأ و منتها، فاعل و قابل، مسافت و مقوله؛ مقولاتی که حرکت در آن واقع می‌شود؛ زمان؛ مکان
- مباحث مرتبط با نفس و جاودانگی آن: اثبات نفس؛ نحوه تکون نفس (جسمانیه الحدوث بودن آن)؛ قوای نفس؛ جاودانگی نفس؛ بدن مثالی؛ تناسخ
- مباحث خداشناسی: برهان صدیقین صدرا و مقایسه آن با برهان صدیقین ابن‌سینا و براهین دیگر؛ توحید خداوند؛ صفات خداوند؛ بحث شروع؛ افعال خداوند
- صدرا و عرفان: وحدت وجود در عرفان ابن‌عربی و حکمت صدرایی؛ علیت از منظر صدرا و ارتباط آن با وحدت وجود؛ قاعده بسیط الحقیقه.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- اکبری، ر و منافیان، م (۱۳۹۱). شرح نهایی منظومه، حکمی در باب وجود و عدم، دانشگاه امام صادق(ع)، تهران.
- سبزواری، هادی (۱۳۶۹). شرح منظومه، تصحیح حسن حسن‌زاده آملی، ناب، تهران.
- شیرازی، م (۱۳۷۶). الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه العقلیه، مکتبه المصطفوی، قم.
- شیرازی، م (۱۳۴۶). شواهد الربوبیه، تصحیح جلال الدین آشتیانی، دانشگاه مشهد، مشهد.
- شیرازی، م (۱۳۹۲). شواهد الربوبیه، ترجمه جواد مصلح، سروش، تهران.
- عبودیت، ع (۱۳۹۰). خطوط کلی حکمت متعالیه، سمت، تهران.
- محقق، م (۱۳۹۰). تعلیقه به شرح منظومه حکمت، زهیر، قم.

منابع فرعی:

- رحمانی، غ، ر (۱۳۸۸). هستی‌شناسی فلسفی: شرح تحفه الحکمه محمد حسین غروی، بوستان کتاب، قم.

فلسفه افلوپین

Philosophy of Plotinus

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مفاهیم اساسی فلسفه نوافلاطونی.

رئوس مطالب:

- کلیات (فلسفه نوافلاطونی و جایگاه آن در فلسفه، زندگی و آثار افلوپین)
- یک یا نیک
- اقانیم سه گانه
- فیض
- زیبایی
- زمان
- وجود شر
- تأثیر فلسفه نوافلاطونی بر فلسفه مسیحی و اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- افلوپین (۱۳۶۶). نه گانه‌ها. ترجمه حسن لطفی. تهران: خوارزمی.

- Plotinus (1969). The Enneads, Translated by Stephen McKenna. London: Faber and Faber Limited.
- Hadot, P. (2010). Quest-Ceque La Philosophie Antique. Paris: Folio.
- Gerson, L. (2010). The Cambridge Companion to Plotinus. Cambridge: Cambridge University Press.
- Omeara, D. (2011). Plotinus: An introduction to Ennads. Oxford: Oxford University Press.

منابع فرعی:

- پورجوادی، ن (۱۳۵۸). درآمدی بر فلسفه افلوپین. تهران: انجمن فلسفه و حکمت.

فلسفه پیش سقراطی

Pre-Socratic Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت مباحث و مسائل اساسی فلسفه‌های پیش از سقراط.

رئوس مطالب:

- کلیات (معرفی منابع تحقیق، اصطلاح پیش سقراطیان، اندیشه در قبل و ...)
- خردمندان هفتگانه
- فیلسوفان ایونی (طالس، آناکسیمنس، آناکسیماندروس)
- فیثاغورث
- هراکلیت
- پارمنیدس
- امپدوکلس
- آناکساگوراس
- اتمیست‌ها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- خراسانی، ش (۱۳۵۷). نخستین فیلسوفان یونان. نشر کتاب‌های جیبی، تهران.
- رحمانی، غ. ر (۱۳۹۲). فلسفه عرفانی افلوپین. سفینه، تهران.
- گاتری، و. ک، چ (۱۳۹۱). تاریخ فلسفه یونان. ترجمه مهدی قوام صفری. فکر روز، تهران.

- Kiek, G. (2011). The Presocratic Philosopher. London: Routledge.
- Robin and Waterfield (2012). The Pre-Socratics and Sophists. London: Oxford University Press.

منابع فرعی:

- Hussey, E. (1972). The Pre-Socratics. Charls Scribner. Sone.
- Kafka, G. (1921). Die Vorsokratiker. E Reinhardt.

فلسفه قرون وسطی

Medieval Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تبیین و بررسی مفاهیم و مسائل اساسی فلسفه در قرون وسطی.

رئوس مطالب:

- تمایز مراحل مختلف تفکر فلسفی در عصر میانه (دوران آباء کلیسا، عصر فترت، عصر مدرسی)
- رابطه عقل و دین (نسبت میان عقل و نقل و فلسفه و کلام)
- خداشناسی (بدیهی و نظری بودن اعتقاد به وجود خدا، براهین اثبات وجود خدا)
- امکان شناخت خدا و اسماء و صفات او
- رابطه خدا و جهان آفرینش
- انسان‌شناسی: جبر و اختیار، رابطه نفس و بدن، نسبت میان انسان و خدا و ...
- مسأله کلیات و مکاتب مختلف مرتبط با آن
- جایگاه اخلاق و سیاست در فلسفه قرون وسطی
- موضوعات یاد شده در آرای فیلسوفانی از قبیل فیلسوفان حوزه اسکندریه، گنوسی‌ها، بوئتیوس، آگوستین، جان اسکات، آنسلم، آبلارد، بوناوتورا، آلبرت کبیر، سنت آکوئیناس، دانز اسکات، سوارز و سایر فیلسوفان قرون وسطی مورد بحث قرار خواهد گرفت.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	

بازدید: -

منابع اصلی:

- آکوئینی، ت (۱۳۸۱). در باب هستی و ذات، ترجمه فروزان راسخی، نگاه معاصر، تهران.
- آنسلم (۱۳۸۶). پروسلوگیون (خطابیه‌ای در باب اثبات وجود خدا)، ترجمه افسانه نجاتی، قصیده‌سرا، تهران.
- ژیلسون، ا (۱۳۸۹). تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- بوئتیوس (۱۳۸۵). تسلائی فلسفه، ترجمه سایه میثمی، نگاه معاصر، تهران.
- راتلج (۱۳۹۲). تاریخ فلسفه. ج ۲، از ارسطو تا آگوستین، ترجمه عسل مرتضوی، چشمه، تهران.
- راتلج (۱۳۹۲). تاریخ فلسفه. ج ۳، فلسفه سده‌های میانه، ترجمه عسل مرتضوی، چشمه، تهران.
- ژیلسون، ا (۱۳۸۳). هستی در اندیشه فیلسوفان، ترجمه حمید طالب‌زاده، حکمت، تهران.
- کاپلستون، ف (۱۳۸۷). تاریخ فلسفه. ج ۲، ترجمه ابراهیم دادجو، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- کاپلستون، ف (۱۳۸۸). تاریخ فلسفه. ج ۳، ترجمه ابراهیم دادجو، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- کنی، آ (۱۳۹۸). تاریخ فلسفه غرب (قرون وسطی)، ج ۲، ترجمه رضا یعقوبی، نشر کتاب پارسه، تهران.
- مارنبن، ج (۱۳۹۳). فلسفه قرون وسطی، (تاریخ فلسفه راتلج)، ترجمه بهنام اکبری، انتشارات حکمت، تهران.
- ولنسون، ه (۱۳۸۹). فلسفه آباب کلیسا، ترجمه علی شهیازی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- Parkinson, G. (2003). *Rutledge History of Philosophy vol.III*. London: Rutledge.
- Armstrong, D. (1976). *The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy*. London: Cambridge University Press.
- Kenny, A. (1984). *Aquinas*. London: Oxford University Press.
- Brown, P. (1982). *Augustine of California*: University of California Press.

منابع فرعی:

- ژیلسون، ا (۱۳۶۶). روح فلسفه در قرون وسطی، ترجمه علی‌مراد داوودی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- ژیلسون، ا (۱۳۷۵). مبانی فلسفه مسیحیت، ترجمه محمد رضایی و موسوی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم.

فلسفه اسپینوزا

Philosophy of Spinoza

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل دیدگاه‌های فلسفی اسپینوزا.

رئوس مطالب:

- صفات خدا، حالات نامتناهی، حالات متناهی
- الهیات اسپینوزا: براهین اثبات وجود خدا، چگونگی طبیعت خالق و مخلوق، همه‌خدایی یا وحدت وجود، علیت و ضرورت الهی، غایت الهی و قضای الهی
- سطوح و مراتب معرفت از نظر اسپینوزا
- انسان‌شناسی و اخلاق، نفس و بدن، عواطف و رفتار، صیانت ذات، بندگی و آزادگی، حب عقلی به خدا، خیر و سعادت
- دین راستین و خرافه، تأویل کتاب مقدس و ...
- حق طبیعی، حکومت و دولت، آزادی و تسامح و ...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- اسپینوزا، ب (۱۳۷۴). رساله در اصلاح فاهمه، ترجمه اسماعیل سعادت، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- اسپینوزا، ب (۱۳۶۴). اخلاق، ترجمه محسن جهانگیری، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- اسپینوزا، ب (۱۳۸۲). شرح اصول فلسفه دکارت، ترجمه محسن جهانگیری. سمت، تهران.
- داماسیر، آ (۱۳۹۲). در جستجوی اسپینوزا، ترجمه رضا امیر رحیمی، مهریستا، تهران.
- یاسپرس، ک (۱۳۹۱). اسپینوزا، فلسفه، الهیات و سیاست، ترجمه محمدحسن لطفی، نشر نو، تهران.
- هریس، ا (۱۳۹۲). طرح اجمالی فلسفه اسپینوزا، ترجمه شهر آیینی.

- Wolfson, A. (1965). The Philosophy of Spinoza. Meridian Books.
- Copleston, F. (1993). History of Philosophy Vol 4. Image.
- Pollock. F. (2011). Spinoza, His Life and Philosophy. W.C. Brown.
- Hubbellig, H. (2010). Spinoza's Methodology, Assen-mucmlxvi.

منابع فرعی:

- اسکروتن، ر (۱۳۷۶). اسپینوزا، ترجمه اسماعیل سعادت، طرح نو، تهران.
- پارکینسون، ر (۱۳۹۲). نظریه شناخت اسپینوزا، ترجمه مسعود سیف، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

فلسفه تطبیقی

Comparative Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تبیین و بررسی شرایط تطبیق میان اندیشه‌های فلسفی و شناخت عمیق‌تر مکاتب فلسفی از راه مقایسه آن‌ها.

رئوس مطالب:

- مفهوم فلسفه تطبیقی
- مقصود از تطبیق: تبیین تأثیر و تأثرها، توصیف و تبیین مشابهت‌ها و مغایرت‌ها، توضیح انگیزه‌ها و زمینه‌ها و ...
- قلمرو تطبیق: در روش‌ها، اهداف، موضوعات، پرسش‌ها و پاسخ‌ها و ...
- نوع تطبیق: حوزه‌محور (اسلامی و غربی یا غرب و شرق یا ...); مکتب‌محور (مشاء و اشراق، راسیونالیسم و آمپریالیسم و ...); فیلسوف‌محور (ملاصدرا و ارسطو، ابن‌سینا و آکوئیناس، ابن‌رشد و غزالی و ...); مسأله‌محور (علیت، معرفت‌شناسی، وجودشناسی، خداشناسی، عقل، جوهر)
- مراحل تطبیق: توجه به اصطلاح‌شناسی‌ها؛ گزارش و ایضاح مدعاها؛ تحلیل علل و عوامل معرفتی (استدلال‌ها) و غیرمعرفتی (منافع فردی یا گروهی، فرهنگ عمومی، احساسات و عواطف و ...); التزام به این مدعیات و سرانجام نقد و بررسی اصل نظرات و نقض یا ابرام مستدل هریک
- ارائه یک نمونه: مسأله علیت در فلسفه‌های اسلامی و غربی
- مقصود از اصل علیت، مفهوم علت و معلول، اصل سنخیت علت و معلول، اصل ضرورت رابطه علی، نحوه آشنایی با اصل ضرورت رابطه علی، نحوه آشنایی با اصل علیت، تقسیمات علل (افلاطونی، ارسطویی، اسپینوزایی، صدرایی و ...)، بطلان تسلسل علل، تبیین دیدگاه منکران علیت (هیوم، اشاعره و ...)، توضیح دغدغه‌های آن‌ها در انکار اصل علیت و ...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- ابن سینا، ح (۱۳۸۲). الاشارات و التنبیهات، انتشارات بوستان کتاب، قم.
- سخنگوی شرق و غرب (۱۳۹۲). مجموعه مقالات همایش بزرگداشت ایزوتسو، دانشگاه تهران، تهران.
- سلیمانی آملی، ح (۱۳۸۵). فلسفه تطبیقی و تطبیق فلسفی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- شیرازی، م (۱۳۷۶). الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه العقلیه، مکتبه المصطفوی، قم.
- دکارت، ر (۱۳۸۲). تأملات، ترجمه دکتر احمد احمدی، سمت، تهران.
- داوری، ر (۱۳۸۳). فلسفه تطبیقی، ساقی، تهران.
- فارابی، م (۱۳۴۹). رسایل الفارابی، دکن: مجلس دائره المعارف العثمانیه، دکن.
- فرامرزی قراملکی، ا (۱۳۸۵). روش شناسی مطالعات دینی، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، مشهد.
- کرین، ه (۱۳۶۹). فلسفه ایرانی و فلسفه تطبیقی، ترجمه طباطبایی، توس، تهران.
- کرین، ه (۱۳۸۳). از هایدگر تا سهروودی، ترجمه حامد فولادوند. سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
- کرین، ه (۱۳۹۴). مجموعه مقالات، جمع‌آوری و تدوین محمد امین شاهجویی، حقیقت، تهران.
- یاسپرس، ک (۱۳۶۴). آگوستین، ترجمه محمدحسن لطفی، خوارزمی، تهران.
- Bahman, A. J. (1995). Comparative Philosophy, Albuquerque.
- Srinivas, K. The Need for Comparative Philosophy in [www. Herenew.deleneng.htm](http://www.Herenew.deleneng.htm).

منابع فرعی:

- کرین، ه (۱۳۵۵). مجموعه مصنفات شیخ اشراق، انجمن فلسفه ایران، تهران.
- هیوم، ر (۱۳۷۲). ادیان زنده جهان، ترجمه عبدالرحیم گواهی، نشر فرهنگ اسلامی، قم.

فلسفه لایب نیتز

Philosophy of Leibniz

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل ابعاد فلسفه لایب نیتز و تحولات آن.

رئوس مطالب:

- کلیات: معرفی و بررسی آثار فلسفی لایب نیتز
- مابعدالطبیعه: ایده آلیسم، روش عقلی؛ جوهر، مناد، پیوستار و جوهر جسمانی؛ خدا، آفرینش و عدل الهی (تئودیهسه)؛ نفس و بدن و ارتباط آنها؛ ضرورت، امکان و آزادی
- شناخت‌شناسی: تصورات و ادراکات حسی، حقایق عقلی و حقایق خارجی، علم الهی و تحلیلی بودن همه قضایا
- معرفت و احتمال
- فلسفه منطق و زبان
- نسبییت زمان و مکان، نقد نیوتن
- فلسفه طبیعی
- اخلاق و سیاست

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- صانعی دره‌بیدی، م (۱۳۸۲). لایب نیتز. تهران: ققنوس.

- لایب نیتز، گ (۱۳۷۲). مونا‌دولوژی و چند مقاله فلسفی دیگر. ترجمه عبدالکریم رشیدیان. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

- Leibniz, G. (2011). Logical Papers, Oxford University Press.
- Leibniz, G. (2010). New Essays on Human Understanding, Cambridge University Press.
- Ishiguro, H. (1990). Leibniz Philosophy of Logic and Language, Duckworth.
- Jolley, N. (1995). The Cambridge Companion to Leibniz. Cambridge University Press.
- Mercer, G. (1998). Leibniz Metaphysics. Cambridge University Press.
- Mates, B. (1989). The Philosophy of Leibniz. London: Oxford University Press.
- Rescher, N. (1930). Leibniz Monadology. University of Southern California.
- Rutherford, D. (1995). Leibniz and the Rational Order of Nature. Cambridge University Press.

منابع فرعی:

- Leibniz, G. (1956). The Correspondence with Clark. Manchester University Press.

فلسفه دکارت

Philosophy of Descartes

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت اصول و مبانی فلسفه دکارت.

رئوس مطالب:

- نقد ارسطو؛ روش‌شناسی؛ جوهر و انواع آن
- مراحل شک دکارتی، مقایسه شک روشی دکارت با شک دیگر فیلسوفان
- مقام خداوند به عنوان ضامن یقین
- بررسی براهین اثبات خداوند
- تلقی دکارت از حقیقت
- طرح ریاضی طبیعت
- براهین اثبات عالم خارج، معنای تخیل
- مبنای گرای، فطری‌گرایی، اراده‌گرایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

منابع اصلی:

- دکارت، ر (۱۳۹۳). اعتراضات و پاسخ‌ها. ترجمه علی افضلی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- سول، ت (۱۳۷۹). دکارت، ترجمه حسین معصومی همدانی، انتشارات طرح نو، تهران.
- ضیاء شهابی، پ (۱۳۸۰). تفسیر پدیدارشناسانه تأملات، هرمس، تهران.
- کاپلستون، ف (۱۳۷۹). دکارت. ترجمه علی کرباسی‌زاده، موسسه انتشارات مدینه، تهران.
- کاتینگم، ج (۱۳۹۲). دکارت، ترجمه سید مصطفی شهرآیینی، نشر نی، تهران.
- مجتهدی، ک (۱۳۸۲). دکارت و فلسفه او، انتشارات امیرکبیر، تهران.
- Descartes, R. (2004). The Principle of Philosophy. Kessinger Publishing.
- Damasio, A. (2000). Descartes's Error, Inc. Publishing New York.
- Cottingham, J. (2010). The Cambridge Companion to Descartes, Cambridge University Press, United Kingdom.
- Skirry, J. (2005). Descartes and the Metjaphysics of Human Nature. London: Themmes-Continuum Press.
- Veight, J. (2005). The Method, Meditations and Philosophy of Descartes. Kessinger Publishing.
- Wolhouse, R. S. (1993). Descartes, Spinoza, Leibniz: The Concept of Substance in Seventeenth Century Metaphysics, Routledge: New York.
- Williston, B. & Gomby, A. (2003). Passion and Uirtue in Descartes, New York: Humanity Books.

منابع فرعی:

- دکارت، ر (۱۳۶۴). اصول فلسفه، ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی، آگاه، تهران.
- دکارت، ر (۱۳۶۱). تأملات در فلسفه اولی، ترجمه احمد احمدی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- فارلند، م (۱۳۸۹). تأملات دکارت، ترجمه شاهپور اعتماد، انتشارات هرمس، تهران.
- هیونمن، چ (۱۳۹۹). درآمدی به فهم عقل‌گرایی، ترجمه ایمان عباس‌نژاد، انتشارات طه، تهران.

فلسفه‌های حیات و پویایی

Process Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل زمینه‌ها و مسائل اساسی فلسفه حیات.

رئوس مطالب:

- کلیات (معنا و مفهوم فلسفه حیات، زمینه‌های پیدایش فلسفه حیات، نسبت فیلسوفان حیات با مذهب اصالت عقل و اصالت تجربه)
- دیلتای: دیدگاه تاریخی دیلتای
- روش علوم انسانی در برابر علوم طبیعی
- تفهم و فهم زندگی
- نیچه: نقد اصالت عقل و ارزش‌های مسلط بر فرهنگ غرب
- اصول اندیشه نیچه (نیست‌انگاری، اراده به قدرت، بشر کامل، بازگشت جاودان همان، عدالت)
- معنای زندگی و اصالت و محوریت آن در نظر نیچه
- هنر و زیبایی و نسبت آن با زندگی
- برکسون: عقل و شهود، زمان و حرکت، زندگی، حافظه
- رابطه فلسفه حیات با فلسفه‌های اگزیستانس
- رابطه فلسفه حیات با پراگماتیسم
- رابطه فلسفه حیات با مباحث هرمنوتیکی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- پالم، ر (۱۳۸۱). علم هرموتیک. ترجمه سعید حنایی کاشانی. هرمس، تهران.
- دلوز، ژ (۱۳۹۰). نیچه و فلسفه. ترجمه لیلا کوچک‌منش. رخداد نو، تهران.
- دیلتای، و (۱۳۹۱). مقدمه بر علوم انسانی. ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی. ققنوس، تهران.
- دیلتای، و (۱۳۹۱). دانش هرموتیک و مطالعه تاریخ. ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی. ققنوس، تهران.
- نیچه، ف (۱۳۸۰). چنین گفت زرتشت. ترجمه داریوش آشوری. امیرکبیر، تهران.
- نیچه، ف (۱۳۹۲). فراسوی نیک و بد. ترجمه داریوش آشوری. خوارزمی، تهران.
- واتیمو، ج (۱۳۸۹). نیچه، درآمدی بر زندگی و تفکر. ترجمه ناهید احمدیان. پرسش، تهران.
- یاسپرس، ک (۱۳۹۰). نیچه. ترجمه سیاوش جمادی. ققنوس، تهران.
- Chakarathi, R. (2015). Eastern Philosophy. Oxford: Oxford University.
- Adams, J. (2011). Taoist Philosophy. Oxford: Oxford University.

منابع فرعی:

- برکسون، ه (۱۳۷۱). تحول خلاق. ترجمه علیقلی بیانی. دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- بوخنسکی، ا (۱۳۵۳). فلسفه معاصر اروپایی. ترجمه شرف الدین خراسانی. انتشارات دانشگاه ملی، تهران.

تفکر در شرق آسیا (چین و هند)

Thoughts in Eastern Asia

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تحلیل و بررسی مکاتب فلسفی شرق آسیا (چین و هند)

رئوس مطالب:

- هند: نیایه - وایشیشیکه؛ یوگا - سانکھییه؛ میمانسا؛ ودانته؛ مکتب چارواکه؛ آئین بودا و شش مکتب فلسفی آن؛ آئین جین و مبانی فلسفی و عرفانی آن
- چین: آئین کنفوسیوس (کنفوسیوس، منسیوس)
- مکتب نوکنفوسیوسی: فلسفه چنگ - چو؛ چنگ هائو؛ چانگ زای؛ شائو یانگ
- آئین تائوئیسم (شینتوئیسم، لائوتسه، چوانگ تزو، یانگ چو)
- آئین نئوتائوئیسم

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- اوپانیشادها (۱۳۴۰). ترجمه محمد دارالشکوه، تابان، تهران.
- الیاده، م (۱۳۹۴). یوگای پانتجلی، ترجمه علی صادق شهپر، بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه، تهران.
- الیاده، م (۱۳۸۷). شمنیسم، ترجمه محمد کاظم مهاجری، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- ایزوتسو، ت (۱۳۷۸). صوفیسم و تائوئیسم، ترجمه محمد جواهر گوهری، روزنه، تهران.
- بیرونی، ا (۱۳۵۲). تحقیق ماللهند، ترجمه اکبر داناسرشت، ابن سینا، تهران.
- پشایی، ع (۱۳۵۵). زند چیست، نیلوفر، تهران.
- چاترجی، س (۱۳۸۴). معرفی مکتب‌های فلسفی هند، ترجمه فرناز ناظرزاده کرمانی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- رادا کریشنن، س (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه شرق، ترجمه خسرو جهان‌داری، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب، تهران.
- شایگان، د (۱۳۹۲). آیین هند در عرفان اسلامی، ترجمه جمشید ارجمند، فروزان، تهران.
- فانگ، ی (۱۳۸۰). تاریخ فلسفه چین، ترجمه فرید جواهر کلام، نشر و پژوهش فرزندان روز، تهران.
- کنفوسیوس (۱۳۸۳). مکالمات، ترجمه حسین کاظم‌زاده ایران‌شهر، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- کونگ، ه (۱۳۸۷). ساحت‌های معنوی ادیان جهان، ترجمه حسن قنبری، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- موحدیان عطار، ع و ریستمان، م، ع (۱۳۹۳). درسنامه ادیان شرقی، طه، تهران.
- Welch, H. (1967). The Practce of Chinese Buddhism. Cambridge. M A Harvard University.
- Takakasu, J. (1956). The Essentials of Buddhist Philosophy, 3rd edn, Honolulu. Office Appliance co.
- Dasqupta, S. N. (1976). A History of Indian Philosophy. 5 Vol. Cambridge University Press.

منابع فرعی:

- ساسو، م (۱۳۸۵). ادیان چینی و ژاپنی، ترجمه محمدعلی رستمیان، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم.
- شایگان، د (۱۳۴۶). ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، دانشگاه تهران، تهران.

تفسیر متون فلسفی (۲)

Interpretation of Philosophical Texts (2)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: تفسیر متون فلسفی ۱

هدف درس:

افزایش توانمندی دانشجویان در فهم و تحلیل مسایل و نظریات فلسفی به زبان انگلیسی.

رئوس مطالب:

- استاد مربوطه بر اساس تخصص خویش و همچنین نیاز و توان دانشجویان متن فلسفی معتبری را- اعم از کتاب و یا مجموعه ای از مقالات- برای تدریس انتخاب می‌نماید. دانشجویان، با راهنمایی استاد مربوطه متن را ترجمه و محتوای آن را مورد تحلیل قرار خواهند داد. نمونه ای از مباحث فوق به شرح زیر است:

- پوزیتیویسم منطقی
- تراکتاتوس ویتگنشتاین
- نظر کواین در باب تحلیلی بودن و ترجمه
- پژوهشهای فلسفی ویتگنشتاین و تفاسیر مربوط به آن
- کریپکنشتاین: نظریه هنجارمندی معنا و شکاکیت در باب معنا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- Leibniz, G. (2011). Logical Papers, Oxford University Press.
- Leibniz, G. (2010). New Essays on Human Understanding, Cambridge University Press.
- Ishiguro, H. (1990). Leibniz Philosophy of Logic and Language, Duckworth.
- Jolley, N. (1995). The Cambridge Companion to Leibniz. Cambridge University Press.
- Mercer, G. (1998). Leibniz Metaphysics. Cambridge University Press.
- Mates, B. (1989). The Philosophy of Leibniz. London: Oxford University Press.
- Rescher, N. (1930). Leibniz Monadology. University of Southern California.
- Rutherford, D. (1995). Leibniz and the Rational Order of Nature. Cambridge University Press.

منابع فرعی:

- Hume, D. (1999). An Enquiry Concerning Human Understanding. New York: Oxford University Press.
- Jackson, F. and Smith, M. (eds) (2005). The oxford handbook of contemporary philosophy. New York: Oxford University Press

متون حکمت اسلامی

Islamic Philosophical Texts

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

افزایش توان دانشجویان جهت استفاده از متون فلسفی به زبان عربی.

رئوس مطالب:

استاد درس حدود ۸۰ صفحه از منابع زیر (و یا مشابه آن) را انتخاب نموده، بخش‌هایی را تدریس و بخش‌هایی را به صورت تکلیف به دانشجویان واگذار می‌کند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- سبزواری، ه (۱۳۴۵). شرح منظومه. مکتبه الاسلامیه، قم.
- ابن‌سینا، ع (۱۳۷۹). الاشارات و التنبیهات. ج ۲ و ۳. دفتر نشر کتاب، تهران.
- فخررازی، م (۱۹۶۶). المباحث المشرقیه. اسدی، تهران.

- غزالی، م (۱۹۹۴). تهافت الفلاسفه. مکتبه الهلال، بیروت.
- ابن سینا، ع (بی تا). النجاه. ویرایش محمدتقی دانش پژوه. دانشگاه تهران، تهران.
- سهروردی، ش (۱۳۸۰). مجموعه مصنفات شیخ اشراق. تصحیح هانری کربن، سید حسین نصر، نجفقلی حبیبی. پژوهشگاه علوم انسانی، تهران.
- ابن سینا، ع (۱۳۶۳). المبدأ و المعاد. تصحیح عبدالله نورایی. موسسه مطالعات اسلامی، تهران.

منابع فرعی:

- بغدادی، ا (۱۳۷۳). المعتمر. انتشارات دانشگاه اصفهان، اصفهان.
- بهمنیار، ا (۱۳۴۹). التحصیل. انتشارات دانشگاه اصفهان، اصفهان.

فلسفه اخلاق در غرب

Ethics in Western Thought

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

- بررسی و شناخت مسائل محوری اخلاق هنجاری و بخش هایی از فرا اخلاق.

رئوس مطالب:

- کلیات: هدف، روش و موضوع فلسفه اخلاق، جایگاه فلسفه اخلاق در میان سایر علوم مرتبط.
- آشنایی با مکاتب اخلاقی: پیامدگرایی؛ وظیفه گرایی؛ فضیلت گرایی.
- فرا اخلاق و مسائل آن: معناشناسی واژه های اخلاقی؛ وجودشناسی اخلاق؛ معرفت شناسی اخلاق؛ نقش عقل و احساس در اخلاق؛ پیش فرض های اخلاق، زبان اخلاق.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- مور، ج، ۱ (۱۳۶۶). اخلاق، ترجمه اسماعیل سعادت، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- وارنوک، ج (۱۳۶۲). فلسفه اخلاق در قرن حاضر، ترجمه صادق لاریجانی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- صانعی دره‌بیدی، م (۱۳۶۸). فلسفه اخلاق در تفکر غرب، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، تهران.
- فرانکنا، ویلیام کی (۱۳۹۳). فلسفه اخلاق، ترجمه هادی صادقی، کتاب طه، قم.
- ارسطو (۱۳۷۹). اخلاق نیکوماخوس، ترجمه محمد حسن لطفی، انتشارات طرح نو، تهران.
- مور، جورج ادوارد (۱۳۸۵). مبانی اخلاق، ترجمه غلامحسین توکلی و علی عسگری، چاپ سوم، انتشارات سمت.

منابع فرعی:

- گنسلر ه (۱۳۹۲) در آمدی جدید بر فلسفه اخلاق، ترجمه حمیده بحرینی، انتشارات آسمان خیال ، تهران.
- میل. جان استوارت (۱۳۹۵) فایده گرایی، ترجمه مرتضی مردیها، چاپ پنجم، نشر نی، تهران.
- هیوم، دیوید (۱۳۹۲) کاوش در مبانی اخلاق، ترجمه مرتضی مردیها، چاپ او، انتشارات مینوی خرد.
- Miller, A. (2013). Contemporary Met ethics: An Introduction. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fisher, A. (2012). Met ethics: An Introduction. London: Taylor and Francis.
- Bentham, J. (2000). An Introduction to the Principles of Morals and Legislation, Batches Books, Kitchener.
- Bradley. F. H. (1904). Ethical studies, G.E. Stechert and co, New York.
- Brentano Franz (2009). The Origin of our Knowledge of Right and Wrong,
- Broad, C. D. (1930). Five types of ethical theory, London: K. Paul, Trench, Trubner & Co Ltd.; New York: Harcourt, Brace & Company
- Sidjwick, H. (2017). The methods of Ethics, Jonathan Bennett.
- سالیوان، ر (۱۳۸۰). اخلاق در فلسفه کانت، ترجمه عزت اله فولادوند، انتشارات طرح نو، تهران.

فلسفه سیاست

Political Philosophy

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مباحث فلسفه سیاست و حقوق از قبیل انواع حکومت‌ها و حقوق و قوانین از دیدگاه‌های مختلف.

رئوس مطالب:

- مفهوم فلسفه سیاست، مفهوم فلسفه حقوق
- مفهوم حق و تکلیف، تقابل حق و تکلیف، حقوق طبیعی و قراردادی از دیدگاه‌های مختلف
- مفهوم قانون و انواع آن از دیدگاه سنتی و جدید
- انواع حکومت‌ها و مباحث مربوط به آن در فلسفه سیاسی کلاسیک (افلاطون، ارسطو، رواقیون و سیسرون)
- فلسفه‌های سیاسی قرون وسطی (آگوستین و آکوئیناس) و فلسفه‌های سیاسی جدید و معاصر (ماکیاولی، هابز، لاک، روسو، هگل، مارکس و...)
- دیدگاه‌های سیاسی اندیشمندان شرقی مثل فارابی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- پازارگاد، ب (۱۳۳۳). تاریخ فلسفه سیاسی، زوار، تهران.
- عالم: ع، ر (۱۳۷۶). تاریخ فلسفه سیاسی غرب، وزارت امور خارجه، تهران.
- هلد، د (۱۳۶۹). مدل های دموکراسی، ترجمه عباس مخبر، روشنگران، تهران.
- عنایت، ح (۱۳۹۰). بنیاد فلسفه سیاسی در غرب، زمستان، تهران.
- فاستر، م (۱۳۹۴). خداوندان اندیشه سیاسی، ترجمه جواد شیخ الاسلامی، ۵ جلد، امیرکبیر، تهران.
- میلر، د (۱۳۹۱). فلسفه سیاسی، نشر مرکز، تهران.
- Cahn, S. (2010). Political Philosophy. Oxford: Oxford University.
- Strauss, L. (1988). What is Political Philosophy?. University of Chicago Press.
- Strauss, L and Cropsey, J. (2003). History of Political Philosophy. University of Chicago Press.
- Swift, A. (2001). Political Philosophy. Garden City Books.
- Wolf, J. (2011). An Introduction to Political Philosophy. Oxford: Oxford University.

منابع فرعی:

- ارسطو (۱۳۳۷). سیاست، ترجمه حمید عنایت، نیل، تهران.
- افلاطون (۱۳۵۳). جمهوری، ترجمه محمدحسن لطفی، ابن سینا، تهران.
- بیتهم، د (۱۳۷۶). دموکراسی چیست، ترجمه شهرام نقش تبریزی، ققنوس، تهران.

فلسفه تاریخ

Philosophy of History

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تحلیل مفاهیم و بررسی مسائل اساسی فلسفه تاریخ.

رئوس مطالب:

- کلیات: تعریف تاریخچه و جایگاه فلسفه تاریخ
- فلسفه نظری تاریخ: کانت، هگل، مارکس، توین بی، جبرگرایی یا دترمینیسم تاریخی، پوپر و انتقاد او از دترمینیسم تاریخی و اصالت تاریخ
- فلسفه تحلیلی یا انتقادی تاریخ: عینیت، تبیین و علیت، تبیین‌های قانونمند (نظریه قانون پوپر و همپل، تبیین‌های عقلانی (کالینگوود، دری)، تبیین‌های روایی (اکسات، باترفیلد، گالی)، تبیین علی (سطوح علیت تاریخی) ارزش‌ها
- وضعیت کنونی فلسفه تاریخ: تأثیر کالینگوود، چالش‌های فلسفی
- رابطه تاریخ، فلسفه و علوم اجتماعی: وبر و نقش ذهنیت، نقاط اشتراک: ساختار و کنش، مکتب انال - نقاط افتراق: مفاهیم در علوم اجتماعی و تاریخی، زمان و علوم اجتماعی، معضل جامعه‌شناسی؛ فلسفه و تاریخ: سنت (در ادبیات، دین، جامعه و سیاست)
- فلسفه مدرن تاریخ: شناخت امر واقع (فاکت تاریخی)، تبیین و درک، عینیت و ارزش، روایت و واقع‌گرایی
- روش‌شناسی در تاریخ: تبیین در تاریخ، روابط متقابل فلسفه روش‌شناسی و نظریه در تبیین علمی، فلسفه و روش‌شناسی، ماهیت نظریه، معضلات تبیین تاریخی
- نظریه‌های تاریخ‌نگاری معاصر: فوکو و نظریه عدم استمرار، مفهوم ایدئولوژی، جایگزینی برای مارکس.

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- ادواردز، پ (۱۳۷۶). فلسفه تاریخ، ترجمه بهزاد سالکی، پژوهشگاه علوم انسانی، تهران.
- پوپر، ک (۱۳۵۰). فقر تاریخیگری، ترجمه احمد آرام، نشر خوارزمی، تهران.
- پوپر، ک (۱۳۶۳). حدس‌ها و ابطال‌ها، ترجمه احمد آرام، نشر انتشار، تهران.
- پوپر، ک (۱۳۷۸). جامعه باز و دشمنان آن، ترجمه عزت‌اله فولادوند، خوارزمی، تهران.
- راین، ا (۱۳۶۷). فلسفه علوم اجتماعی، عبدالکریم سروش، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- هگل، و (۱۳۹۲). فلسفه تاریخ، شفیعی، تهران.
- Stanford, M. (1998). An Introduction to the Philosophy of History. Blackwell' Publishing.
- Wilhelm, G. (2011). The Philosophy of History Prometheus Book.

منابع فرعی:

- مطهری، م (۱۳۹۵). فلسفه تاریخ، صدرا، تهران.
- والش، د (۱۳۶۳). مقدمه‌ای بر فلسفه تاریخ، ترجمه بهزاد سالکی، امیرکبیر، تهران.

فلسفه هنر

Pilosophy of Art

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مباحث اساسی فلسفه هنر و زیبایی شناسی.

رئوس مطالب:

- کلیات: سابقه پیدایش زیبایی شناسی (استتیک) و معنای آن
- نسبت زیبایی و هنر
- بررسی معنای زیبایی و تحول تاریخی مفهوم زیبایی
- بحث و بررسی مهمترین دیدگاه‌های فلاسفه در خصوص هنر و زیبایی از جمله: افلاطون و ارسطو، بومگارتن، کانت، شلینگ، هگل، نیچه، هیدگر، گادامر، دریدا
- بررسی مفاهیم مرتبط با زیبایی و هنر از قبیل حسن، بهاء، جمال، خلق و ابداع و ... در عرفان و حکمت اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- احمدی، ب (۱۳۷۳). حقیقت و هنر، مرکز، تهران.
- سعیدفر، س (۱۳۷۵). مشارق الدراری، انجمن فلسفه و عرفان اسلامی، مشهد.
- شفر، ژ (۱۳۹۰). هنر دوران مدرن: فلسفه هنر دوران مدرن: فلسفه هنر از کانت تا هایدگر، ترجمه ایرج قانونی. آگه، تهران.
- کانت، ا (۱۳۷۸). نقد قوه حکم، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، تهران.
- هاسپرس، ج (۱۳۹۳). فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی، ترجمه یعقوب آژند، دانشگاه تهران، تهران.
- هیدگر، (۱۳۹۲). سرآغاز کار هنری، ترجمه پرویز ضیاء شهابی، هرمس، تهران.
- یانگ، ج (۱۳۹۵). فلسفه هنر هایدگر، ترجمه مازیار پرتوی، گام نو، تهران.
- Lamarque, P. (2013). *Aesthetics and the Philosophy of Art: The Analytic Tradition*. London: London University Press.
- James, O. (2003). *Aesthetics: Critical Concepts in Philosophy*. Cambridge: Cambridge University.

منابع فرعی:

- کلمانس، ک (۱۳۸۱). هیدگر و هنر. ترجمه محمدجواد صافیان، پرسش، اصفهان.
- مددپور، م (۱۳۷۱). حکمت معنوی و ساحت هنر، سوره، تهران.
- یانگ، ج (۱۳۸۰). فلسفه هنر نیچه، ترجمه محمدرضا باطنی، سید رضا حسینی، آتیه، تهران.

فلسفه دین

Philosophy of Religion

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت دیدگاه‌های جدید در فلسفه دین.

رئوس مطالب:

- کلیات: تعریف، روش، موضوع و تاریخچه فلسفه دین، ربط و نسبت فلسفه دین با کلام جدید
- عقل و ایمان، جایگاه عقل
- علل گرایش انسان به دین
- زبان دین
- مساله شرور
- علم و دین (تعاضد و تقابل)
- براهین اثبات وجود خداوند
- صفات مابعدالطبیعی و صفات شخصی خداوند
- تحقیق‌پذیری و ابطال‌پذیری گزاره‌های دینی
- جاودانگی
- تجربه دینی
- ایمان‌گروی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- باربور، ا (۱۳۶۲). علم و دین، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.
- پترسون، م و دیگران (۱۳۹۱). عقل و اعتقاد دینی، ترجمه ابراهیم نراقی و ابراهیم سلطانی، طرح نو، تهران.
- پلانتینجا، آ (۱۳۹۰). فلسفه دین، خدا، اختیار و شر، ترجمه م. سعیدی مهر، موسسه فرهنگی طه، قم.
- هیگ، جان (۱۳۹۰). فلسفه دین ترجمه بهزاد سالکی، انتشارات بین المللی هدی، تهران.
- دامبروفسکی، د (۱۳۹۷). فلسفه دین افلاطونی علیرضا حسن زاده، طیبه حجت زاده، انتشارات ققنوس، تهران.
- جی ماری، م (۱۳۹۸). درآمدی بر فلسفه دین، ترجمه سعید عابدی، نشر نی، تهران.
- زابزسکی، ل (۱۳۹۶). فلسفه دین درآمدی تاریخی، ترجمه شهاب الدین عباسی، بنگاه نشر و ترجمه کتاب پارسه، تهران.
- Craig, W. (2012). *Philosophy of Religion: A Reader and Guide*. Oxford: Oxford University Press.
- Davies, B. (2011). *An Introduction to the Philosophy of Religion*. Oxford: Oxford University Press.

منابع فرعی:

- آلتون، پ و دیگران (۱۳۷۶). دین و چشم‌اندازهای نو، ترجمه غلامحسین توکلی، مرکز مطالعات و تحقیقات، قم.

فلسفه علم

Philosophy of Science

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مباحث درجه دوم درباره علم و روش علمی با رویکرد تاریخی.

رئوس مطالب:

- استقرء گرایی (راسل و مکتب کمبریج، حلقه وین و پوپر)
- نقد پوپر بر استقرء گرایی (ابطال گرایی)، نقد دوئم بر استقرء گرایی
- کارناپ و ماهیت مشاهدات
- ویتگنشتاین و نظریه معنی داری
- نظریه به مثابه ساختار و برنامه های پژوهشی لاکاتوش، نظریه به مثابه ساختار و پارادایم های کوهن، عینی گرایی و تبیین نظریه ها و تغییر آن ها بر اساس آن
- معرفت شناسی هرج و مرج طلبانه فایراند (استدلال فایراند علیه روش، لاقیاسیت، رابطه علم با انواع معارف، آزادی فردی)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- پوپر، ک (۱۳۷۰). منطق اکتشاف علمی، ترجمه سید حسین کمالی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- چالمرز، آ (۱۳۹۰). چپستی علم، درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی، ترجمه سعید زبیاکلام، سمت، تهران.
- کاپالدی، ن (۱۳۷۷). فلسفه علم، ترجمه علی یاحقی، سروش، تهران.
- Boyd, R. and Gasper, P. and Trout, D. (eds) (1998). The Philosophy of Science. Cambridge: Cambridge University Press.
- Okasha (2002). Philosophy of Science. Oxford University Press.
- Brid, A. (2010). Philosophy of Science. Rutledge.
- Rosenberg, A. (2010). The Philosophy of Science. Rutledge.
- Rosenberg, A. (2011). Philosophy of Science: A Contemporary Introduction. Rutledge.
- Nederveen Pieterse, J. (2007). Ethnicities and Global Multiculture: Pants for an Octopus, Lanham: Rowman.
- Cassini, A. (2019). Einstein's Reinterpretation of the Fizeau Experiment, Studies in History and Philosophy of Modern Physics, 65: 55–72.
- Rosas, A. (2012). Towards a Unified Theory of Reciprocity", Behavioral and Brain Sciences, 35(1): 36–37.
- Bacchini, F. & Caputo, S. and Dell'Utri, M. (eds.) (2014). New Advances in Causation, Agency and Moral Responsibility, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.

منابع فرعی:

- آرتوربرت، ا (۱۳۶۹). مبادی مابعدالطبیعی علوم نوین، ترجمه عبدالکریم سروش، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- Cover, J. A. (1998). Philosophy of Science. W.W. Norton and Company.

متافیزیک تحلیلی

Analytic Metaphysics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مسائل مطرح در متافیزیک تحلیلی معاصر.

رئوس مطالب:

- تعریف متافیزیک
- روش‌شناسی متافیزیک
- هستی‌شناسی و وجود
- علیت و نظریه‌های مربوط به آن
- اختیار و موجبیّت علی
- زمان و مکان و نظریه‌های جوهر‌گرایانه و نسبی‌گرایانه در مورد آنها
- واقع‌گرایی و ضدواقع‌گرایی
- کلیات و مسأله واقع‌گرایی مربوط به آنها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- سرل، ج (۱۳۹۲). فلسفه ذهن. ترجمه مختار ایزدی. نوید شیراز، تهران.
- لاکس، م (۱۳۹۴). درآمدی بر متافیزیک معاصر. ترجمه صالح افروغ و یاسر پوراسماعیل. حکمت، تهران.
- مسلین، ک (۱۳۹۱). فلسفه ذهن. ترجمه مهدی ذاکری. علمی و فرهنگی، تهران.
- Garrett, B. (2011). What is this Thing Called Metaphysics. Routledge Second Edition.
- Conee, E. & Sider, T. (2015). Riddles of Existence: A Guided Tour of Metaphysics. Oxford.

منابع فرعی:

- von Inwagen, P. (2010). Metaphysics, 4th Edition. Oxford.

فلسفه ذهن

Philosophy of Mind

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مکاتب و مسائل محوری در فلسفه ذهن معاصر.

رئوس مطالب:

- مسأله ذهن و بدن
- دوگانه‌انگاری و مسائل آن
- نظریه‌های اینهمانی و مشکلات آن
- نظریه کارکردگرایی ذهن و التفاتی بودن حالات ذهن
- آگاهی
- محتوای حالات ذهنی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- کرباسی‌زاده، ا، ا و شیخ رضایی، ح (۱۳۹۱). آشنایی با فلسفه ذهن، هرمس، تهران.
- مسلین، ک (۱۳۸۸). درآمدی بر فلسفه ذهن، ترجمه مهدی ذاکری.
- Crane (2013). The Mechanical Mind. Rutledge. 2th Edition.
- Kim, J. (2011). Philosophy of Mind, 3rd Edition.

منابع فرعی:

- Heil, J. (2010). Philosophy of Mind: A Guide and Anthology.

فلسفه زبان

Philosophy of Language

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل نظریات رایج در فلسفه زبان.

رئوس مطالب:

- تعریف چرخش زبانی و عوامل مؤثر بر آن
- مفهوم و ارزش سمانتیکی در نظریه فرگه
- توصیفات معین در نظریه راسل
- نظریه علی (تاریخی) ارجاع از نظر سول کریپکی
- ارجاع و توصیفات خاص از نظر دانلان و استراوسون
- تأییدپذیری معنا در پوزیتیویسم منطقی
- شکاکیت راجع به معنا ۱: نظریه کواین در باب تمایز تحلیلی-ترکیبی
- شکاکیت راجع به معنا ۲: کریپکنشتاین و مساله تبعیت از قاعده
- معنا و مقصد: کنش گفتاری در برنامه گرایس
- معنا و صدق: دیویدسون و تارسکی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- لایکن، و (۱۳۹۲). درآمدی به فلسفه زبان، ترجمه میثم محمد امینی، هرمس، تهران.

- Ayer, A. (1946). Truth and Logic. New York: Dover Press.
- Garcia-Carpintero, M. and Kolbel, M. (eds). (2014). The Bloomsbury Companion to the Philosophy of Language. New York: Bloomsbury.
- Hale, B. and Wright, C. (eds) (2003). A Companion to the Philosophy of Language. London: Blackwell Publishing.
- Kripke, S. (1980). Naming and Necessity. Oxford: Oxford University Press.
- Kripke, S. (1982). Wittgenstein on Rules and Private Language. Oxford: Oxford University Press.
- Miller, A. (2007). Philosophy of Language Revised and Expanded 2nd Edition. London: Routledge.
- Morris, M. (2006). Introduction to Philosophy of Language. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jackson, F. and Smith, M. (eds) (2005). The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy. New York: Oxford University Press.
- Soams, S. (2010). Philosophy of Language, The Princeton in the Foundations of Contemporary Philosophy. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

منابع فرعی:

- Lycan, W. (2008). Philosophy of Language: A Contemporary Introduction. Routledge Publishers.
- Martinich, P. and Sosa, D. (eds) (2008). The Philosophy of Language. New York: Oxford University Press.

حکمت اشراق

Hekmat l-Ishraq

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و تحلیل مباحث و مسائل حکمت اشراق.

رئوس مطالب:

- کلیات: موضوع فلسفه اشراق؛ روش حکمت اشراق؛ سرچشمه‌های حکمت اشراق
- نورالانوار، مراتب آن جوهریت آن
- نظریه صدور
- صفات نورالانوار، صفات و عدم زیادت آنها بر ذات
- مبنای قاعده اشراق در علم نورالانوار
- قاعده امکان اشرف و نظریه مثل
- خیال به مثابه آئینه نفس
- صور معلقه در عالم اشباح
- علم حضوری و ابتناء، علم النفس بر آن
- اتکاء، علم حصولی به علم حضوری و شدت و ضعف علم حضوری
- دو اصل قهر و محبت در ارتباط با اتحاد نفس مجرد نوری با انوار قاهره
- رابطه شوقیه تدبیریه نفس با بدن
- معاد در حکمت اشراق
- توانمندی‌های نظری فلسفه اشراق
- تاثیر سهرودی بر فیلسوفان دیگر
- رمز و عرفان در آثار شیخ اشراق

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- موحد، ص (۱۳۷۴). سرچشمه‌های حکمت اشراق، انتشارات فراوان، تهران.
- کرین، ه (۱۳۵۵). مجموعه مصنفات شیخ اشراق، انجمن فلسفه ایران، تهران.
- کرین، ه (۱۳۴۸). مجموعه آثار فارسی شیخ اشراق (به تصحیح ح. نصر)، انستیتوی فرانسوی پژوهش‌های علمی در ایران، تهران.
- سهروردی، ش (۱۳۷۲). شرح حکمه الاشراق (تصحیح ح. ضیایی)، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران.

منابع فرعی:

- یثربی، ی (۱۳۹۰). حکمت اشراق: با تطبیق و نقد همراه با متن حکمه‌الاشراق، بوستان قم، قم.
- فلسفی، ح (۱۳۹۱). منطق الاشراق: پژوهشی در منطق حکمت الاشراق سهروردی، بوستان کتاب قم، قم.

فرااخلاق

Metaethics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

تحلیل مفاهیم و بررسی مباحث کلیدی در فرا اخلاق.

رئوس مطالب:

- کلیات، فرق فرا اخلاق با دیگر شاخه‌های مطرح در فلسفه اخلاق.
- معرفت شناسی اخلاقی
- زبان اخلاق
- واقع گرایی و ناواقع گرایی، استدلال سوال باز مور، احساس گرایی، تئوری خطا
- طبیعت گرایی اخلاقی
- نسبیت در اخلاق
- روان شناسی اخلاق
- معنا شناسی اخلاق

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- گنسلر، ه (۱۳۸۷). فلسفه اخلاق، ترجمه حمیده بحرینی نقد قلم، تهران.
- مور. جورج ادوارد (۱۳۸۵). مبانی اخلاق، ترجمه غلامحسین توکلی، علی عسگری، انتشارات سمت، تهران.
- هیر. ریچارد مروین (۱۳۸۳). زبان اخلاق، ترجمه امیر دیوانی، انتشارات طه، قم.
- Miller, A. (2013). Contemporary metaethics. London: London univers:ty
- Roojen, M. (2015). Metaethics. London: Taylor and Fransis.
- Kirchin, S. (2012). Metaethics. London: London Univers: ty press.
- Ayer, A. J. (1946). A Critique of Ethics, in Language, Truth and Logic, London: Gollanz.
- Brink, D. (1989). Moral Realism and the Foundations of Ethics, Cambridge: Cambridge University Press.
- Dancy, J. (1993). Moral Reasons, Oxford: Blackwell.
- Falk, W. D. (1947). 'Ought' and Motivation, in Proceedings of the Aristotelian Society.
- Firth, R. (1952). Ethical Absolutism and the Ideal Observer, Philosophy and Phenomenological Research..

منابع فرعی:

- Fisher, A. (2001). Metaethics: An introduction. New York.

فلسفه علوم اجتماعی

Philosophy of social sciences

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت و بررسی مباحث کلیدی در فلسفه علوم اجتماعی.

رئوس مطالب:

- تعاریف و کلیات
- علوم اجتماعی و علوم طبیعی
- تبیین فعل انسان
- بررسی مفهوم قصدیت و رابطه آن با فعل
- مفهوم عامل اجتماعی
- قوانین اجتماعی
- معقولیت و نسبی گرایی
- مدل های عقلانیت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- راین، آ (۱۳۸۸). فلسفه علوم اجتماعی، ترجمه عبدالکریم سروش، صراط، تهران.
- کرایب، ی و تدبتون (۱۳۹۵). فلسفه علوم اجتماعی، ترجمه شهناز مسی پرست، آگه، تهران.
- فی، ب (۱۳۹۳). فلسفه امروزی علوم اجتماعی، ترجمه خشایار دیهیمی، طرح نو، تهران.
- لیتل، د (۱۳۸۵). تبیین در علوم اجتماعی، ترجمه عبد الکریم سروش، صراط، تهران.
- Rosenberg, A. (2012). Philosophy of social science. New York.
- Mantzavions, C. (2009). Philosophy of social science. London: London University press.

منطق جدید

Modern Logic

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: دارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین: یادگیری منطق جدید مستلزم حل تمرین بوده و به ساعت آموزشی مجزا برای این منظور نیازمند است.
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

بررسی و شناخت منطق کلاسیک و منطق‌های فلسفی و چگونگی ارتباط آن با مباحث فلسفی در قرن بیستم.

رئوس مطالب:

- منطق کلاسیک مرتبه اول (زبان، دستگاه استنتاج طبیعی، دلالت‌شناسی و ...)
- برخی از فراقضایای منطق (تصمیم‌پذیری، صحت، تمامیت و ...)
- چگونگی ارتباط منطق جدید با شکل‌گیری و توسعه فلسفه تحلیلی
- آشنایی با برخی از نظام‌های غیر کلاسیک منطق (منطق ربط، منطق آزاد، منطق شهودی و ...)
- تبعات و نتایج فلسفی نظام‌های غیر کلاسیک منطق

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	-

بازدید: -

منابع اصلی:

- نبوی، ل (۱۳۸۹). مبانی منطق جدید، انتشارات سمت، تهران.
- بروس، م و باربن، ا (۱۳۹۶). فقط استدلال، مهم‌ترین ۱۰۰ استدلال فلسفه غرب، ترجمه میثم محمد امینی، انتشارات فرهنگ نشر نو، تهران.
- De Swart, H. (2018). Philosophical and Mathematical Logic, Switzerland: Springer.
- Marcus, R. (2018). Introduction to Formal Logic with Philosophical Application, Oxford: Oxford University Press.
- Sider, T. (2010). Logic for philosophy, US: Oxford University Press.
- van Dalen, D. (2013). Logic and Structure, Springer.

منابع فرعی:

- حاج حسینی، م (۱۳۸۱). آشنایی با منطق گزاره‌ها، انتشارات نقش جهان، اصفهان.
- هاک، س (۱۳۸۲). فلسفه منطق، ترجمه محمد علی حجتی، انتشارات کتاب طه، تهران.
- موحد، ض (۱۳۸۳). درآمدی به منطق جدید، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.
- Kuusela, O. (2019). Wittgenstein on Logic as the Method of Philosophy, Oxford: Oxford University Press.
- Lewis, D. (1973). Counterfactuals. Cambridge: Harvard University Press.
- Loveland, D. W., Hodel, R. E. and Sterrett, S. G. (2014). Three Views of Logic: Mathematics, Philosophy, and Computer Science, Princeton: Princeton University Press.
- Patterson, D. (2012). Alfred Tarski: Philosophy of Language and Logic, UK: Palgrave Macmillan.
- Shieh, S. (2019). Necessity Lost Modality and Logic in Early Analytic Philosophy, Oxford: Oxford University Press.

سمینار

Seminar

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: ندارد توجیه در صورت نیاز به حل تمرین:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

شناخت و روش تحقیق و ارائه مطالب فلسفی.

رئوس مطالب:

با تشخیص استاد در یک یا حداکثر سه موضوع فلسفی تعدادی مقاله و کتاب کلاسیک انتخاب شده و سعی می‌شود دانشجویان با نظارت و راهنمایی استاد مربوطه موضوع را ارائه دهند و یک مقاله درباره آن موضوع بنویسند. این درس بیشتر به صورت کارگاه است و هر جلسه نیازمند تعامل حداکثری استاد و دانشجویان است.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید: -

منابع اصلی:

- موحد، ض (۱۳۹۲). البته واضح و مبرهن است، نیلوفر، تهران.
- مارتینچ، ا (۱۳۹۵). مثل نوشتن، آموزش نگارش مقاله، هرمس، تهران.
- Watson, R. (2012). Writing Philosophy: A Goide to Professioual Writing and Poblising, Soothera Illiuois University.

علت بازنگری برنامه درسی:

سرفصل دروس کارشناسی ارشد رشته فلسفه در نوبت قبل در تاریخ ۸۶/۷/۹ به تصویب رسیده بود. پس از گذشت بیش از سیزده سال از این بازنگری، بدیهی است که اعمال تغییرات مجدد در عناوین و سرفصل این دروس با توجه به نیازهای جدید و اولویتهای تازه، به بروزآمد کردن برنامه‌ها و پرمتر شدن اهداف آموزشی یاری می‌رساند. لازم به ذکر است که تغییرات بیشتر در سرفصل دروس و فهرست منابع به وجود آمده است ولی ضرورتی در تغییر عناوین دروس به نظر نرسیده است. نسخه جدید سرفصل دروس کارشناسی ارشد رشته فلسفه پس از تصویب لازم الاجرا است.

۱- جدول تطبیقی دروس تخصصی

توضیحات	استاد بازنگاری کننده	دروس جدید		نام درس	دروس قدیم		ردیف
		تعداد واحد			تعداد واحد		
		عملی	نظری		عملی	نظری	
درس فلسفه افلاطون - ارسطو به دو درس تبدیل شد	رضا کورنگ بهشتی	-	۲	فلسفه افلاطون	-	۲	۱
درس فلسفه افلاطون - ارسطو به دو درس تبدیل شد	رضا کورنگ بهشتی	-	۲	فلسفه ارسطو	-	۲	۲
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	یوسف شاقول	-	۲	فلسفه کانت	-	۲	۳
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد مشکات	-	۲	فلسفه هگل	-	۲	۴
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد جواد صافیان	-	۲	فلسفه‌های اگزیستانس	-	۲	۵
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد جواد صافیان	-	۲	هرمنوتیک و فلسفه‌های پست مدرن	-	۲	۶
درس فلسفه تحلیلی به دو درس تبدیل شد	سید علی کلانتری - امیر احسان کرباسی زاده	-	۲	فلسفه تحلیلی (۱)	-	۲	۷
درس فلسفه تحلیلی به دو درس تبدیل شد	سید علی کلانتری - امیر احسان کرباسی زاده	-	۲	فلسفه تحلیلی (۲)	-	۲	۸

رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	تفسیر متون فلسفی (۱)	-	۲	تفسیر متون فلسفی (۱)	۹
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	فلسفه مشاء	-	۲	فلسفه مشاء	۱۰
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	مرتضی حاجی حسینی	-	۲	حکمت متعالیه	-	۲	حکمت متعالیه	۱۱

۲- جدول تطبیقی دروس اختیاری

ردیف	دروس قدیم		نام درس	دروس جدید		استاد بازنگاری کننده	توضیحات
	تعداد واحد			تعداد واحد			
	نظری	عملی		نظری	عملی		
۱	فلسفه افلوطین	۲	فلسفه افلوطین	۲	سعید بینای مطلق - رضا کورنگ بهشتی	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۲	فلسفه پیش سقراطی	۲	فلسفه پیش سقراطی	۲	سعید بینای مطلق - رضا کورنگ بهشتی	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۳	فلسفه قرون وسطی	۲	فلسفه قرون وسطی	۲	علی کرباسی زاده	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۴	فلسفه اسپینوزا	۲	فلسفه اسپینوزا	۲	علی کرباسی زاده	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۵	فلسفه تطبیقی	۲	فلسفه تطبیقی	۲	علی کرباسی زاده	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۶	فلسفه لایب نیتز	۲	فلسفه لایب نیتز	۲	علی کرباسی زاده	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۷	فلسفه دکارت	۲	فلسفه دکارت	۲	علی کرباسی زاده	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۸	فلسفه‌های حیات و پویش	۲	فلسفه‌های حیات و پویش	۲	محمد جواد صافیان	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۹	تفکر در شرق آسیا (چین و هند)	۲	تفکر در شرق آسیا (چین و هند)	۲	غلامحسین توکلی	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	
۱۰	تفسیر متون فلسفی (۲)	۲	تفسیر متون فلسفی (۲)	۲	غلامحسین توکلی	رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	

رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	متون حکمت اسلامی (مشاء و اشراق)	-	۲	متون حکمت اسلامی (مشاء و اشراق)	۱۱
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	فلسفه اخلاق در غرب	-	۲	فلسفه اخلاق در غرب	۱۲
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد جواد صافیان	-	۲	فلسفه سیاست	-	۲	فلسفه سیاست	۱۳
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد جواد صافیان	-	۲	فلسفه تاریخ	-	۲	فلسفه تاریخ	۱۴
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	محمد جواد صافیان	-	۲	فلسفه هنر	-	۲	فلسفه هنر	۱۵
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	فلسفه دین	-	۲	فلسفه دین	۱۶
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	امیر احسان کرباسی زاده	-	۲	فلسفه علم	-	۲	فلسفه علم	۱۷
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	امیر احسان کرباسی زاده	-	۲	متافیزیک تحلیلی	-	۲	متافیزیک تحلیلی	۱۸
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	سید علی کلانتری	-	۲	فلسفه ذهن	-	۲	فلسفه ذهن	۱۹
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	سید علی کلانتری	-	۲	فلسفه زبان	-	۲	فلسفه زبان	۲۰
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	حامد ناجی	-	۲	حکمت اشراق	-	۲	حکمت اشراق	۲۱
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	سید علی کلانتری	-	۲	فرااخلاق	-	۲	فرااخلاق	۲۲
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	سید علی کلانتری	-	۲	فلسفه علوم اجتماعی	-	۲	فلسفه علوم اجتماعی	۲۳

درس اضافه شد	حمید علائی نژاد	-	۲	منطق	-	-		۲۴
رئوس مطالب و منابع بازنگری شد	غلامحسین توکلی	-	۲	سمینار	-	۲	سمینار	۲۵